israël aktueel

33e jaargang nr. 300
april 2017 | niesan 5777

‘Groeiende familie van Israël-consulenten’

» Pagina 14

Dreiging en vertrouwen

De hoeveelheid soldaten om dit autowrak laat al zien dat hier niet zomaar een verkeersongeval plaatsvond. Een Palestijnse vrouw probeerde half maart, even ten zuiden van Jeruzalem, met volle vaart in te rijden op de wachtende Israëli’s bij deze bushalte. De stevige paaltjes die juist tegen dit soort terreur werden geplaatst, werkten gelukkig. Er vielen geen slachtoffers. Maar de dreiging blijft.

Die dreiging van binnenuit is heel reëel. Of je nu je boodschappen gaat doen of op de bus staat te wachten, overal kan worden toegeslagen. Tegelijkertijd bouwt zich de spanning aan Israëls grenzen ook steeds meer op. Vooral in het noorden. Israël voert al maanden geheime operaties uit in Syrië om de opbouw van IS-strijdkrachten langs de grens met de Golanhoogvlakte te ontmoedigen. Ook worden met enige regelmaat wapentransporten voor Hezbollah in Libanon onderschept.

Het Syrische regime van Bashar Assad ondernam hiertegen lange tijd niets, maar in de afgelopen weken veranderde dit. Israëlische gevechtsvliegtuigen werden beschoten en er werd een langeafstandsraket vanuit Syrië op Israël afgevuurd. Het raketschild Arrow 3, dat tegen deze dreiging is ontworpen, kwam voor het eerst in actie en haalde de raket uit de lucht. Deze vorm van agressie tegen Israël was lange tijd niet voorgekomen.
Israëli’s vrezen daarom voor een nieuwe oorlog met Hezbollah, dat sinds de oorlog in 2006, ondanks VN-toezicht, een gigantisch arsenaal aan raketten tegen Israël heeft weten op te bouwen.

Het is wonderlijk dat het leven in Israël zo gewoontjes lijkt door te gaan onder al deze vormen van aanhoudende dreiging. Voor sommigen geldt misschien dat ze hun kop in het zand steken. Maar voor anderen geldt ook zeker het vertrouwen op de Beschermer van Israël, die sluimert, noch slaapt. | Foto: Flash90

Mijnen ruimen

Nog altijd liggen er duizenden mijnen op Golanhoogvlakte. De gronden zijn daardoor onbruikbaar en extreem gevaarlijk. Daarin komt verandering deze zomer. De komende drie jaar worden er mijnen geruimd op de Golanhoogvlakte, in gebieden die aantrekkelijk zijn voor burgers. Israël is sinds 2011 actief bezig mijnenvelden op te ruimen. Inmiddels is 700 hectare schoongemaakt, maar er zijn nog 825 hectare te gaan waar mijnen liggen, en nog eens 9000 hectare waar mijnen kunnen liggen.

Grieks burgerschap

Nabestaanden van Griekse Holocaustslachtoffers kunnen Grieks burger worden. Daartoe besloten Griekse wetgevers deze maand. Al sinds 2011 kunnen Griekse Joodse overlevenden van Holocaust weer de Griekse nationaliteit krijgen die hun werd afgenomen toen ze het land verlieten. Het Centraal Bestuur van de Joodse gemeenschappen noemt het besluit een “frisse stap voorwaarts in de erkenning van de geschiedenis van de Holocaust en de Griekse Joden”. In Griekenland wonen op dit moment minder dan vijfduizend Joden.

Marathon Jeruzalem

Voor de zevende maal werd op 19 maart de marathon van Jeruzalem gelopen, door topsporters, maar ook door sportievelingen, campagnevoerders en gehandicapten. Met meer dan dertigduizend deelnemers waren er meer renners dan ooit, waaronder 3.500 uit het buitenland. Burgemeester Nir Barkat van Jeruzalem deed zelf ook mee. Hij merkte op: “het feit dat er een recordaantal overzeese deelnemers zijn in het jaar waarin Jeruzalem vijftig jaar hereniging viert, bewijst Jeruzalems status en de internationale aanzien van de marathon”. | Foto: Flash90

6

» Hebron

21

» Cadeau Beth Haggai

23

» Forum Jeruzalem

CHRISTENEN VOOR ISRAEL
christenenvoorisrael.nl

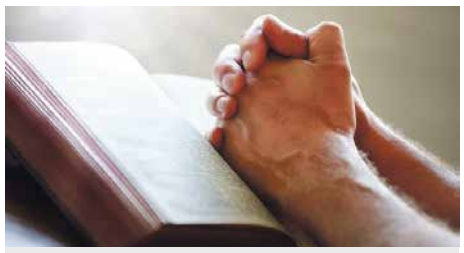

Israël

- Vanuit Christenen voor Israël vragen we u te bidden voor de Israëlische regering en de autoriteiten, ongeacht hun politieke kleur. Het is niet aan ons om hierover onze mening uit te spreken, wel om voor hen te bidden.
- Jodenhaat, in de vorm van antisemitisme en antizionisme in Europa en de VS, maar ook in andere delen van de wereld, groeit. Bid om veiligheid en om bescherming voor de Joden in Israël en in andere landen waar ze wonen.
- Dank dat Jeruzalem bruist van nieuw leven, niet alleen door de bouw van veel wegen en huizen, maar ook door de kinderen die er geboren worden, nieuwe immigranten die er gaan wonen, en het bezoek van talloze pelgrims en toeristen (Zacharia 8:1-6).
- Het motto van het Israëlische schooljaar is Het jaar van de eenheid van Jeruzalem, hiervoor is voor alle leeftijdsgroepen een leerplan beschikbaar. Bid dat dit thema de leerlingen dichter bij de boodschap van de Bijbel brengt.
- De situatie in Jeruzalem, Judea en Samaria is niet zo eenvoudig. Israël heeft te maken met Ottomaanse, Britse, Jordaanse en Israëlische wetgeving en documenten. Bid dat recht gedaan zal worden aan alle belanghebbenden (Micha 6:8).
- Dank dat websites zoals Google en Facebook veel berichten die oproepen tot haat tegen Joden en tegen Israël op verzoek van Israël verwijderen. Ook op andere sites moet dit gebeuren, maar het begin is er.

Voorbede

- De Bijbel roept op: blijf bidden. Blijf waakzaam. Blijf dankbaar (Kolossenzen 4:2). Pas deze oproep toe in uw voorbede voor Israël. U zult merken dat het uw gebedsleven ten goede komt en u de Bijbel beter leert begrijpen.
- De gevangenneming van de Here Jezus, Zijnlijden, sterven en Zijn opstanding uit de doden gebeurden allemaal in Jeruzalem (Matteüs 20:17-19). Daarom is Jeruzalem ook voor ons belangrijk, het is in deze stad dat Jezus Zijn leven gaf als zoenoffer voor de mensheid.
- Bid om veiligheid voor de koptische christenen in Egypte en voor de christenen in het noorden van de Sinaïwoestijn. Terreurgroepen, met name IS, intimideren de christenen, beschadigen hun kerkgebouwen en proberen hen te vermoorden.

Gebedspunten
Pieter Bénard

Ds. Henk Poot

Via Dolorosa

Bezig zijn met Israël betekent een verandering van denken: je probeert de lange geschiedenis van de vervangingsleer van je af te schudden. Het betekent ook dat je teksten uit de Bijbel met andere ogen leert lezen. Soms is dat makkelijk, maar vaak ook niet.

Foto: Flash90

Een gedeelte wat mij bezighoudt is Romeinen 8. Het is een prachtig hoofdstuk met als hoogtepunt de vraag wie er nu nog een beschuldiging kan inbrengen tegen de uitverkorenen van God, nu Christus voor de zonden gestorven is en aan de rechterhand van God voor ons pleit. Wat me aan het denken heeft gezet, is dat Paulus hier teruggrijpt op gedeelten uit de Psalmen en Jesaja, bekende verzen voor zijn volk. Ik heb me afgevraagd of Romeinen 8 iets te maken zou kunnen hebben met de hoofdstukken die daarop volgen en waar de apostel schrijft over het ongeloof van sommige Joden met als grote vraag: heeft God Zijn volk soms verworpen? Is Romeinen 8 met zijn enorme zekerheid soms al een antwoord op wat hij daar aan de orde stelt? Gaat het hier misschien in de eerste plaats om Israël?

Weg van lijden

En gaat het dan ook in het gedeelte ervoor soms over Israël? "Want hen die Hij tevoren gekend heeft, heeft Hij er ook van tevoren toe bestemd om aan het beeld van Zijn Zoon gelijkvormig te zijn" (vers 29). God heeft Israël immers tevoren gekend! En wat betekent dat dan? Betekent dat gelijkvormig zijn aan Christus? Heerlijkheid? Dat zeker, maar het betekent toch ook de weg van het lijden. Gaat Israël in de geschiedenis de weg van haar Messias? Miskend als het hoofd van de volkeren, verguisd, geslagen, voor het gerecht gedaagd en uiteindelijk gedood. Voorziet Paulus dát? Jesaja 25, het mooie hoofdstuk over de komst van het Koninkrijk zegt dat dan eindelijk de smaad van Israël zal worden weggedaan van heel de aarde. Die is er dus tot aan het einde geweest.

Weg van verwerping

De weg van het Joodse volk is een weg van verwerping. Voor ons echter is het zaak om daarbij niet toe te kijken, maar om Israël nabij te zijn en het onze liefde te tonen en de leugens te weerspreken. Toen Jezus de Via Dolorosa doorliep, waren wij er niet bij. Maar als we ons nu toekeren tot Zijn volk, zal Hij zeggen dat wij het aan Hem hebben gedaan.

Israël sluit **PA-kantoor Oost-Jeruzalem**

De Israëlische politie deed half maart een inval bij de zogenaamde 'Kaartendienst' van de Palestijnse Autoriteit. Deze naam verhult de werkelijke functie van de dienst: landverkoop van Arabieren aan Joden monitoren en verklikken.

De Palestijnse Autoriteit (PA) intimideert ingezetenen die onroerend goed verkopen aan Israëli's. Op deze 'misdaad' staat bij de Palestijnse Autoriteit zelfs de doodstraf.
Het kantoor van de kaartendienst in Beit Hanina, een Arabische wijk in Oost-Jeruzalem, hield de verkoop van onroerend goed in de gaten in Oost-Jeruzalem, inclusief de Oude Stad. Het kantoor was al eerder gesloten, maar werd onlangs heropend als 'geografisch consultatiebureau'. Maar in feite gebeurde er hetzelfde.

Minister Gilad Erdan van Openbare Veiligheid tekende de order om het kantoor te ontruimen. "Deze activiteiten van de 'Kaartendienst' zijn een poging van de PA om de Israëlische soevereiniteit in Jeruzalem aan te tasten. Wij zullen fel blijven optreden wanneer de PA zijn overheidsinstituten in Jeruzalem probeert te vestigen." | Foto: Flash90

Bas Belder | bbelder@cvi.nl

Boycot **de boycotters**

Open en eerlijk. Zo willen wij Nederlanders graag bekend staan in de wereld. Iedereen kan met ons zaken doen. Jammer genoeg valt dat in de praktijk soms tegen. Vooral als het gaat om onze relaties met de enige democratische rechtsstaat in het Midden-Oosten, Israël.

Wat is de aanleiding voor deze kritische observatie? Een eervolle uitnodiging van de Kamer van Koophandel Nederland-Israël om te spreken op een Business Event over onze handelsbetrekkingen met de Joodse staat. In de aanloop naar die bijeenkomst van dinsdag 7 maart ving ik uit de zakenwereld binnen en buiten Israël geluiden op als deze: “Europese en Nederlandse bedrijven werken dolgraag samen met Israëlische. Echter, naar buiten toe doen zij net alsof ze hun producten alleen zelf hebben ontwikkeld.”
Het devies is dus: spreek vooral niet over je connecties met Israëli’s …

raad op (!) Urk van 13 maart 2017 zeer opportuun. Daarin roepen Jan Hakvoort en Willard Woord het college van burgemeester en wethouders op “geen zaken” te doen “met bedrijven die Israël boycotten”. En daar ook echt onderzoek naar te doen. Ik heb beide raadsleden beloofd hen met raad en daad bij te staan. Een leuke reactie op dit hartverwarmende pro-Israëlische politieke initiatief hoorde ik van een Joodse journaliste: “Ah, prima! Boycot de boycotters!”

Met deze realiteit voor ogen heb ik tijdens het Business Event van de Kamer van Koophandel Nederland-Israël dan ook een tweeledig pleidooi gehouden: voor sterke commerciële betrekkingen met Israël én voor ‘normale’ handelsbetrekkingen met de Joodse staat. ‘Normale’ ja, want een volstrekt eenzijdige Europese/Nederlandse stellingname in het slepende Israëlisch-Palestijns conflict is koren op de molen van de fel anti-Israëlische boycotbeweging (BDS).
Deze Europees/Nederlandse politieke trend vormt in toenemende mate een ernstige belasting voor de wederzijdse handelsbetrekkingen met Israël. En passant zijn Palestijnse werknemers en hun gezinnen vooral de dupe van een reeks van schadelijke Europese economische maatregelen contra de Israëlische aanwezigheid in Judea/Samaria.
Alertheid en contra-boycotpogingen, zoals bijvoorbeeld op Urk, zijn geboden. Echter, de aantrekkelijkheid van Israël als handelspartner (innovatief vermogen!) staat evengoed als een paal boven water, in Europa en in toenemende mate ook in de Arabische wereld.

> **‘De aantrekkelijkheid van Israël staat als een paal boven water.’**

En dan hebben we het nog niet over slinkse politieke methoden die achter de schermen het zakendoen met Israëli’s ronduit ontmoedigen. Dat gebeurt ook op Nederlands niveau.

Gegeven deze situatie is de motie van twee jonge leden van de gemeente-

Voor een verklaring van deze aantrekkelijkheid van de Joodse staat val ik graag terug op de nog altijd hoogst actuele observatie van de dichter en theoloog Isaäc da Costa (1798-1860): “Een Jood is een antiquiteit van vierduizend jaren. Een wonder. En zij, die niet aan wonderen geloven, ontmoeten vaak dagelijks een Jood!”
Vanuit deze optiek vormt de staat Israel een miljoenenvoudig wonder! Geen boycotbeweging kan daar tegenop.

Veiliger verkeer

Een dag nadat chipgigant Intel het Israëlische bedrijf Mobileye kocht voor vijftien miljard dollar, kondigde de Israëlische minister van Transport en Verkeer, Yisrael Katz, aan dat geïmporteerde auto’s vanaf 2018 voorzien moeten zijn van veiligheidssensoren.

Het Israëlische bedrijf Mobileye maakt dergelijke systemen. Vanaf 1 januari 2018 moeten alle auto’s die in Israël worden geïmporteerd voorzien zijn van een dergelijk veiligheidssysteem. En dat is voor het Israëlische verkeer geen overbodige luxe. Er wordt in Israël behoorlijk gevaarlijk gereden en het verkeer eist jaarlijks honderden doden.

Ziv Aviram, een topman bij Mobileye, reageerde verheugd op de nieuwe wet. “Hiermee trekt de regering alles uit de kast om verkeersincidenten te bestrijden. We zullen hiermee een voorbeeld stellen voor de hele wereld. ”

Een auto uitgerust met een Mobileye veiligheidssysteem rijdt semiautonoom door Israël. | Foto: Flash90

Onderscheiding Stad van David

Hij nam het initiatief, hij richtte de stichting op en ontwikkelde zo de Stad van David in Jeruzalem tot een belangrijke plek van nationale waarde. Deze man heet David Be’eri. De Stad van David is de plek van Jeruzalem waar vanuit de stad zich ontwikkelde. “Het is het hart van het Joodse volk en het is de focus van het Boek der boeken”, zegt het comité dat Be’eri de Israëlprijs toekent.

‘PNF terreurorganisatie’

Half maart werd het Palestijns Nationaal Fonds aangemerkt als terreurorganisatie door Israël. Het fonds is het belangrijkste financiële orgaan van de PLO. Vanuit dit fonds worden families van door Israël veroordeelde terroristen maandelijks financieel ondersteund. Israël gaat maatregelen nemen om eigendommen in het buitenland te confisqueren.

Herhaling

Begin maart vierde het Joodse volk het feest van Poeriem. Daarin staat de geschiedenis uit Bijbelboek Ester centraal. Het speelt zich af tijdens de ballingschap van een deel van Joodse volk in Perzië. Het Joodse meisje Hadassa wordt op wonderlijke wijze koningin van dit rijk. Kwade krachten trachten wetten uit te vaardigen die tot doel hebben alle Joden in het Perzische rijk om te brengen. Dat wordt voorkomen door de Eeuwige, wiens Naam overigens in het boek niet voorkomt, maar verborgen aanwezig is, omdat uiteindelijk Hij het is die regeert. Hij grijpt in als de ‘tegenstander’ Zijn oogappel dreigt om te brengen. Koningin Ester riskeert haar leven door de koning op de hoogte te brengen van het boosaardige plan.

Deze geschiedenis vertelt een van de vele pogingen uit het verleden om het Joodse volk te vernietigen. In die zin is er niets nieuws onder zon. De leiders van Iran, het vroegere Perzië, laten bij herhaling weten slechts één doel voor ogen te hebben: de dood van alle Joden en het einde van de Joodse staat. Bij herhaling wordt het verkondigd door de Iraanse leiders, ook deze maand weer, met de viering van het vrolijke Poeriemfeest als directe aanleiding. Het bevestigt de niet aflatende dreiging uit het noordoosten, waartegen de premier van Israël voortdurend zijn stem verheft en waarschuwt.

Lange tijd werd gedacht dat wat onder het bewind van het naziregime vóór en tijdens de Tweede Wereldoorlog in Europa plaatsvond zich nooit meer zou kunnen herhalen. Het wereldwijde antisemitisme lijkt echter onuitroeibaar, evenals de in de christenheid diep gewortelde vervangingstheologie. Beide zijn ogenschijnlijk blind en doof voor de onveranderlijke trouw en liefde van de Heere, God van Israël. Op dat gebied is er in het zogenaamde vrije Westen nog een wereld te winnen. Wat in het begin van de twintigste eeuw begonnen is - de vorming van een Joodse regering onder het Britse mandaat rond 1917 - kreeg definitieve vorm in 1948 bij het proclameren van de Joodse staat Israël. Vijftig jaar geleden was er het hoogtepunt bij de hereniging van Jeruzalem, de eeuwige ondeelbare hoofdstad van Israël. Dat zijn tekenen van de spoedige komst van de Messias, naar wie Jood en christen uitzien.

Kanttekening

Pim van der Hoff, hoofdredacteur
pvdhoff@cvi.nl

'Doe eens normaal man!'

Het bovenstaande is inmiddels normaal jargon geworden sinds onze minister-president en zijn tegenstrevers elkaar ermee om de oren slaan. Het abnormale is normaal geworden. Het normale is zonder norm en fatsoen. Je mag – nee, je móét zeggen wat je denkt; er hoeft geen rem op, er moet gekwetst worden.

Wat is er verder allemaal nog normaal geworden? Normaal geworden is dat pensioenverzekeraar PGGM Israëlische banken uitsluit, normaal is dat een Palestijns congres met Hamassprekers op 15 april 2017 welkom is in de Doelen in Rotterdam, normaal zijn ook de vreselijke spreekkoren tegen Joden te horen op de voetbaltribunes, en de Verenigde Naties die keer op keer Israël veroordelen. In het anti-Israëlisme heeft Jodenhaat een uitlaatklep gevonden tegen de Joodse staat en onze kerken hebben na tweeduizend jaar 'christendommelijkheid' in veel gevallen nóg niet begrepen dat ze Israël behoren te zegenen.

Voor mij is het echter volstrekt abnormaal. Daarom ben ik dankbaar dat we er als christenen voor Israël mogen zijn. U en wij in Nijkerk. Dat het ons nog gegeven is om PGGM aan te spreken, onze stem te laten horen over voetbalspreekkoren, dat we politici kunnen aanspreken op hun verantwoordelijkheid ten aanzien van de Joodse staat Israël, en onze stem in onze kerken mogen laten horen.
Het is ook een bijzonder voorrecht om het voor het Joodse volk te mogen opnemen. Op de bressen te staan voor Jeruzalem. Mijn vader zei vaak 'ik ben jaloers op mijzelf dat ik in deze tijd mag leven'. God brengt het Joodse volk thuis. Tegen alle verdrukking en tegenstand in. Maar Hij is trouw aan Zijn woord. Zijn plannen falen niet. Dat is niet normaal, maar een groot wonder.

Column

Roger van Oordt
rvoordt@cvi.nl

Ds. Oscar Lohuis

Wat ging er **mis** in de **theologie** van de **kerk**?

Onlangs had ik het voorrecht en genoegen om deel te nemen aan de bijeenkomst van leiders van Christenen voor Israël Internationaal uit alle delen van de wereld. In Jeruzalem kwamen we met ongeveer zeventig mensen voor vier dagen samen.

Dr. Leon Meijer is voorzitter van de internationale tak van Christenen voor Israël. In de jaren negentig heeft hij acht jaar met zijn gezin in Israël gewoond. Hij vertelde ons hoe een Jood eens reageerde op de zelfmoordaanslagen die door radicale moslims in het land gepleegd werden. Die stelde de vraag: "Worden de moslims nu net als de christenen in hun houding naar de Joden?" Deze vraag klinkt ons natuurlijk zeer vreemd in de oren. Christenen die geassocieerd worden met het vermoorden van Joden? Helaas wel, ja. Eeuwenlang hebben de Joden het beter gehad in moslimlanden dan in christelijke landen. Het boek van Michael Brown *Bloed aan onze handen* heeft mij jaren geleden de ogen geopend voor deze vreselijke geschiedenis.

Gedwongen vervreemding

Eerder tijdens mijn reis naar Israël was ik opnieuw in Yad Vashem, de gedenkplaats voor de Holocaust in Jeruzalem. Voor het eerst werd mijn groep hier rondgeleid door een gids van Yad Vashem zelf. Hij vestigde onze aandacht op het ontstaan van het antisemitisme vanuit de kerk. Augustinus had niet opgeroepen tot het uitroeien van de Joden, maar wel tot het verstrooien van de Joden over de hele wereld. De bedoeling daarvan was dat ze zouden vervreemden van het Jodendom en zich tot het christendom zouden bekeren. Daarmee zouden ze ook ophouden Joden te zijn. Ze werden gedwongen christen te worden en te bewijzen dat ze christen waren geworden door terstond een boterham met ham op te eten. Als een Jood het christelijk geloof aannam, werd hem of haar verboden om nog de Sjabbat of de Joodse feesten te blijven vieren, hun zoontjes te besnijden of bar mitswa te laten doen en koosjer te blijven eten. De synagoge werd voortaan per definitie de synagoge van satan genoemd.

Evangeliseren als antisemitisme

Ineens heb je dan zo'n moment dat iets je heel duidelijk wordt. Ik besefte meer dan ooit: evangeliseren onder Joden wordt door velen van hen gezien als een vorm van antisemitisme. Dat is nogal logisch, omdat het christendom dat er zelf naar gemaakt heeft. Een Jood die zich tot Jezus bekeerde, mocht geen Jood meer zijn, werd verboden zichzelf nog te zien als horende bij het natuurlijk volk van Israël met zijn eigen, unieke roeping. De kerk werd op die manier een regelrechte bedreiging voor het Jodendom en het voortbestaan van het Joodse volk. Zowel door moordpartijen als door het willen bekeren van Joden tot het christelijk geloof heeft de christelijke kerk Israël bijna tweeduizend jaar lang vervolgd.

De niet-Joodse kerk

Wat is er misgegaan in de theologie van de kerk? Wellicht is dit de kern: gelovigen uit de heidenen in Jezus gingen geloven dat alleen een niet-Joodse kerk de norm is. Dat klopt niet. Pas in Handelingen 10 ontstaat de niet-Joodse kerk van Jezus Christus. Tot die tijd is het een geheel Joodse gemeente. Zij besneden nog steeds hun zoontjes, gingen ook nog naar de synagogen en de tempel, offerden zelfs nog en ze aten echt geen varkensvlees. Ook vierden deze Joodse gelovigen in Jezus echt nog wel Pesach, Pinksteren, het Loofhuttenfeest en Chanoeka. Niet dat wij als gelovigen uit de heidenen dat ook moeten gaan doen. Maar het is wel heel verkeerd om Joden die in Jezus gaan geloven te zeggen dat ze daarom geen Jood meer (mogen) zijn. Als de Joden die in Jezus gingen geloven aan het begin van de christelijke kerk zich niet meer als Joden zouden gedragen, dan had het apostelconvent te Jeruzalem niet hoeven plaatsvinden. Je gaat niet als Joden met elkaar discussiëren over de vraag of de heidenen die in de Joodse Jezus zijn gaan geloven zich aan de wetten van Mozes moeten gaan houden, als je dat zelf al helemaal niet meer doet! Omdat zijzelf zich wel aan deze wetten bleven houden, kwam hierover een heftige discussie op gang.

Puin ruimen

De niet-Joodse kerk van Jezus moet eerst maar eens heel goed nadenken over haar theologie en geschiedenis. De meeste Joden zijn nog steeds heel argwanend en wantrouwend richting christenen. Dat is logisch. Laten we ons maar richten op verootmoediging en puin ruimen wat betreft onze relatie tot Israël. Gods bijzondere bedoeling met Israël is niet voorbij sinds Christus.

De afbeelding van Joden die levend worden verbrand, verscheen in 1493 in de Neurenberger Kroniek. In 1337 werden Joden levend verbrand in Deggendorf in Beieren vanwege het zogenaamd ontheiligen van de hostie. Hetzelfde gebeurde in 1492 in Sternberg en Meckelenburg. Het zijn maar enkele voorbeelden van Jodenvervolging door de kerk door de eeuwen heen. | Beeld: Wikimedia Commons

Koen Carlier

Breng de Joden thuis

Onze drukker

Sinds twee jaar stoppen we een foldertje in onze voedselpakketten. In het foldertje staat uitleg over ons werk in Oekraïne. Als mensen vragen hebben of praktische hulp nodig hebben bij hun alija (terugkeer), dan kunnen ze contact met ons opnemen. We kunnen tenslotte niet overal zijn, maar een voedselpakket en een folder kunnen door heel Oekraïne 'reizen'! Sinds de folder er is krijgen we veel telefoontjes van Joden die meer willen weten over alija.

Alexander aan het werk voor onze folder. | Foto: CvI

Het idee voor de folder komt van mijn vrouw Ira. Zij schreef daarom ook de tekst en zocht een drukker in de stad. Zo kwamen we bij Alexander terecht. Hij verzorgde ook de vormgeving van de folder en gaf tot onze verrassing goede adviezen.

Kans

Onlangs belde Alexander ons. Hij wilde iets met ons delen. Elke keer als hij bezig was met onze verschillende folders was hij opgetogen en raakte het hem in zijn hart. Hij vertelde dat hij Joods is en dat hij al alija wilde maken met een studieprogramma toen hij veertien jaar was. Maar zijn ouders lieten hem niet gaan. Hij dacht dat hij nooit meer de kans zou krijgen naar het land van zijn voorvaderen te gaan. Totdat hij aan de slag ging met onze folder. Hij vroeg ons wat hij moest doen, en we brachten hem in contact met het Joods Agentschap.

Talent

Inmiddels studeert Alexander al Hebreeuws. Hij is een talentvolle jongeman en we zijn ervan overtuigd dat hij een goede toekomst in Israël tegemoet zal gaan. En toch is hij nog nerveus en heeft hij heel veel vragen. We hoeven hem niet te vertellen wat er in de Bijbel staat, hij kent onze folders door en door! Over enkele maanden maakt hij met zijn gezin alija.

We zien dat God op Zijn tijd Zijn volk thuis brengt, zoals Jeremia 31:10 zegt.

Bedankbrief

Shalom, Koen! De boodschappenpakketten kwamen juist op tijd voor het Poeriemfeest binnen. Zij die in dringende nood verkeren, krijgen vandaag nog hun pakket. We waarderen jullie vriendschap enorm. We geloven dat we met onze gezamenlijk inzet kunnen bijdragen aan de terugkeer van de Joden naar het heilige land. Hoogachtend, Natella, directrice Joodse school Bela Cherkov

Orly Wolstein

25 jaar thuis in Israël

Hoe goed is het als broeders tezamen wonen! Dat zijn woorden uit Psalm 133. De woorden beschrijven de feestelijke bijeenkomst begin maart in kibboets Tzuba. Samen met vijfhonderd olim (mensen die terugkeerden naar Israël), minister Landver van Integratie, Nathan Sharansky van het Joods Agentschap en zo'n tachtig vrienden van Christenen voor Israël vierden we dat het programma First Home in the Homeland (Eerste thuis in het thuisland) 25 jaar bestaat.

Christenen voor Israël was niet zomaar een gast. De betrokkenheid van de organisatie bij dit project is enorm. Vier jaar geleden zou het project bijna stoppen doordat er geen fondsen meer waren. Toen besloot de stichting het programma te gaan steunen. Dat de Joodse families nu zo'n mooie start kunnen maken in Israël is dankzij deze Christenen voor Israëlvrienden vanuit de hele wereld.

Feest van herkenning

De olim kwamen voor het feest in Tzuba vanuit het verre zuiden van de Negev tot uit het puntje van Galilea. De hele dag was er feest in het park van de kibboets. Sommige deelnemers zijn al jaren in Israël. Hun levens verschillen enorm van elkaar, maar een ding hebben ze met elkaar gemeen: ze startten hun leven in Israël in een kibboets. Koen Carlier en Nataliya Krizhanovsky van Christenen voor Israël uit Oekraïne kwamen al vroeg op de dag naar de kibboets. Zij wilden graag de olim ontmoeten. Veel families herkenden Koen en Nataliya, want zij waren het die hen hielpen bij het opstarten van hun alija (terugkeer). Nadat zij hen in hun eigen huizen in Oekraïne hadden bezocht en vervolgens naar de luchthaven hadden gebracht, was er nu de ontmoeting in het nieuwe thuis Israël. Iedereen begint in een andere kibboets, maar door de samenwerking tussen Christenen voor Israël en het Joods Agentschap, en met Zijn hulp, zal dit nieuwe begin tot succes leiden.

Koen (r.) en Nataliya ontmoeten olim die zij in Oekraïne hielpen bij de voorbereiding van hun alija. | Foto: Joods Agentschap

'Abbas moet weg'

Honderden Arabische demonstranten gingen in maart de straat op in Ramallah om het aftreden van PA-voorzitter Mahmoud Abbas te eisen. De demonstranten noemden Abbas een 'lafaard' en 'agent van de VS' en eisten het opzeggen van de Oslo-akkoorden en de veiligheidssamenwerking met Israël. | Foto: Flash90

Beste uitvinding

Het Israëlische ministerie van Wetenschap, Techniek en Ruimtevaart hield een onderzoek onder Israëli's naar wat zij de beste Israëlische uitvinding vonden. 18 procent van de respondenten noemde het raketschild Iron Dome de beste uitvinding. 30 procent noemde de sociale navigatieapp Waze. Op de derde plek eindigde de USB-stick. 11 procent noemde dit de beste uitvinding. In elk geval is deze derde wereldwijd het meest bekend.

Uitbreiding

De Israëlische badplaatsen Herzliya en Eilat bereiden zich voor op de toekomst. Afgelopen maand maakten beide steden een plan bekend, waaruit blijkt dat de steden flink willen groeien. Herzliya wil in 2030 gegroeid zijn van 90.000 inwoners naar 290.000 inwoners. Eilat hoopt de huidige bevolking te verdubbelen door 18.000 nieuwe huizen bij te bouwen. | Foto: Flash90

'Verantwoord wapengebruik'

Halverwege maart hield de Knesset een speciale vergadering over 'verantwoord wapengebruik' in het Israëlische leger. Dit is een van de tien kernwaarden van het Israëlische leger. Nadat een Israëlische soldaat een geneutraliseerde Palestijnse terrorist had doodgeschoten, ontstond hierover veel discussie. Tijdens de vergadering werd gesteld dat het leger een ethisch leger moet blijven. "We doden niet als dat niet nodig is."

Medicijnsmokkel naar Gaza

Naast wapens en bouwmaterialen voor de terreurinfrastructuur van Hamas worden er ook veel medicijnen naar Gaza gesmokkeld. Veel mensen daar zijn verslaafd geraakt aan pijnstillers als Tramadol.

kort nieuws

IJkpunt

"Koop waarheid en verkoop ze niet" (Spreuken 23:23). Dat kan, waarheid verkopen. Er wat van afdoen of er wat aan toevoegen. Het boek Openbaring waarschuwt er aan het slot voor. Het verkoopt beter als het wat gekleurd wordt, of wat zachter gemaakt. Of als de waarde van de waarheid aangepast wordt aan de tijd en de omstandigheden. In kerkelijke taal noemen we dat 'vergeestelijken'. Nu worden we vandaag overspoeld door allerlei nieuws. Met name ook door allerlei weetjes. Al of niet belangrijk. Denk aan de zogenaamde appjes. Wat willen wij weten en waarom? Er is wereldnieuws en kerkelijk nieuws. Maar is er ook zoiets als Bijbels nieuws? Of beschrijven de Bijbelboeken alleen maar verleden tijd? Nee, zeker niet. De Bijbel spreekt ook over de toekomst. Voor ons lezers van deze krant betreft dat met name ook nieuws over Israël. En dan komt het begrip waarheid aan de orde.

In mijn jeugd, bij het horen van allerlei sterke verhalen, klonk dan de vraag: is dat nou echt waar? Nog hoor ik dan zeggen: Ja, emmes. Dat was een verbastering van èmèt, het Hebreeuwse woord voor waarheid, vastheid, trouw.
Een opwekkende regel uit Psalm 85:4 in de oude berijming klinkt zo magnifiek: "Dan wordt gena van waarheid blij ontmoet". De genade van de waarheid. Daarvoor moeten wij bij de Here Jezus zijn. In het hogepriesterlijk gebed bidt Hij om waarheid voor Zijn volgelingen: "Heilig hen in Uw waarheid; Uw woord is de waarheid".

Er is veel wat ons aan nieuws over Israël geboden wordt. Goed nieuws, maar ook slecht nieuws. Wat is de waarheid? We moeten het wegen. We moeten het ijken. Het Woord van de God van Israël zal ons ijkpunt moeten zijn.

Column
Bert Koning
bkoning@cvi.nl

Bijbeltekst **niet misbruiken**

Ds. Kees Kant | gastcolumn@cvi.nl

'En als u van Christus bent, dan bent u Abrahams nageslacht' (Galaten 3:29).

Als je gelooft in Gods trouw aan Israël en in het eeuwigdurende karakter van Gods beloften aan Israël, dan kun je in de kerk weerstand ontmoeten. Veel predikanten, voorgangers en pastores gaan toch uit van een theologie waarin de unieke rol van Israël in Gods heilsplan is verdampt. In discussies hierover word ik dan vaak gewezen op Galaten 3: *"Want u allen die in Christus gedoopt bent, hebt zich met Christus bekleed. Daarbij is het niet van belang dat men Jood is of Griek; daarbij is het niet van belang dat men slaaf is of vrije; daarbij is het niet van belang dat men man is of vrouw; want allen bent u één in Christus Jezus. En als u van Christus bent, dan bent u Abrahams nageslacht en overeenkomstig de belofte erfgenamen."*

'Het gaat om geloof'

Ik word er dan op gewezen dat het niet meer uitmaakt of je Jood bent of niet. Het gaat enkel nog om het geloof in Christus. Israël doet er niet meer toe. Als je van Christus bent, dan hoor je bij Abrahams nageslacht en ben je erfgenaam van de beloften. Het Joodse volk is uitgespeeld in zijn unieke rol als Gods volk. De christelijke kerk heeft die rol overgenomen. Maar gaat deze tekst wel over de rol van Israël? Ik geloof van niet!

Israël blijft Israël

Paulus spreekt hier over de verzoening met God door Jezus Christus. Wij als heidenen hoeven niet meer Jood te worden en ons te laten besnijden om bij God te horen. Wij als heidenen mogen door het geloof in Christus een kind van God worden. Dat is onverdiende genade van God. We worden dan niet fysiek het nageslacht van Abraham, maar wel in geestelijke zin. We mogen door geloof namelijk ook kind van God worden en delen in de heilsbeloften. Geënt op de stam van Israël. Het gaat hier dus over onze verzoening met God, en niet over de opheffing van Israël als Gods unieke verbondsvolk. Israël blijft gewoon Gods volk, met alle beloften aan Israël gegeven. Daarin verandert niets. Net als er ook niets verandert in het fysieke verschil tussen een man en een vrouw. Deze tekst doet dus niets af aan Israël en alle beloften aan Israël. Nooit mag deze mooie tekst misbruikt worden om iets af te doen aan Israëls rol in Gods heilsplan.

Voetbal en **antisemitisme**

Roger van Oordt | rvoordt@cvi.nl

Supporters van FC Utrecht. | Foto: Vincent Teeuwen/CC2.0 Flickr

De NOS besteedde in januari aandacht aan de anti-Joodse spreekkoren in *Studio Sport*. Kort daarna bood de NOS excuses aan voor zijn overtrokken reactie op dergelijke antisemitische spreekkoren. Maar hoe kan het zijn, dat het scanderen van leuzen als "mijn vader zat bij de commando's, mijn moeder zat bij de SS. Samen verbrandden zij Joden, want Joden die branden het best" overtrokken zou zijn? Hoe kan het normaal of niet zo erg gevonden worden, dat deze vorm van Jodenhaat niet getoond mag worden door de NOS, en de daders beschermd moeten worden? Dit was voor Christenen voor Israël de reden om opnieuw aan de bel te trekken.
Christenen voor Israël schreef een open brief aan de KNVB, het bestuur van FC Utrecht, burgemeester en wethouders van gemeente Utrecht en naar premier Rutte. Wij hadden onze grote verontrusting in 2015 ook al duidelijk gemaakt.
Premier Rutte schreef terug en noemde de spreekkoren ronduit walgelijk en onacceptabel. De KNVB nodigde ons uit voor een gesprek. De voetbalbond sprak uit dat hij alles in het werk zal stellen om dit in de toekomst te voorkomen. Daaronder horen sancties voor de clubs. We hebben erop aangedrongen dat er effectieve maatregelen worden genomen. Daarnaast hebben we aangeboden om samen met het CIDI interviews te maken met Joodse medeburgers en overlevenden van de Holocaust. Die kan de KNVB dan gebruiken om bij supporters en supportersverenigingen bewustzijn te creëren over de impact van antisemitische leuzen. FC Utrecht en de burgemeester en wethouders van de gemeente Utrecht lieten niets van zich horen. Christenen voor Israël zal niet ophouden te ageren tegen de spreekkoren bij voetbalwedstrijden, totdat ze gestopt zijn.

Rony Boonen

Aangrijpende stijging **antisemitisme** in VS

Sinds januari werden er in minder dan een maand tijd op verschillende Joodse begraafplaatsen in Amerika honderden grafstenen vernietigd. Het begon in St. Louis waar 170 stenen werden beklad en omvergegooid. Een paar dagen later gebeurde hetzelfde in Fort Wayne, Indiana waar 59 zerken werden vernield. Daarna volgde Philadelphia waar er 170 werden gesloopt.

Een cartoon uit het begin van de 20e eeuw, waarin wordt gesuggereerd dat Joodse immigranten uit Rusland de bewoners van New York zouden verjagen. | Beeld: E. Hamilton

En dit zijn geen losstaande feiten. In dezelfde periode hebben diverse Joodse instellingen, scholen en synagogen talrijke bommeldingen ontvangen. Ook bij de Anti-Defamation League (ADL), voor bestrijding van het antisemitisme, waren er bommeldingen en sprak men over een drastische toename van het aantal antisemitische incidenten. Eind februari moest het regionale kantoor van de ADL in San Francisco ontruimd worden nadat een stafmedewerker een extern telefoontje had gekregen.

Stijging

Uit het jaarlijkse rapport van 2015 – onlangs vrijgegeven door de ADL, dat alle antisemitische klachten behandelt – blijkt een toename van het aantal incidenten. Het totaal steeg met meer dan 3 procent ten opzichte van 2014. Meer dan 50 procent van de incidenten werd omschreven als gewelddadig. Vooral opmerkelijk is de grote stijging van het aantal ongeregeldheden in de colleges en op de universiteiten. In 2015 werden er negentig onregelmatigheden vastgesteld op meer dan zestig verschillende campussen. Wat een stijging is van 10 procent.

Online haat

Jonathan A. Greenstel, hoofd van ADL, stelt dat voor ieder gemeld incident er zeker evenveel gevallen zijn die niet worden aangegeven. In de totale cijfers wordt nog geen melding gemaakt van het aantal online beledigingen. Scheldpartijen die zowat op elk uur van de dag worden vastgesteld op sociale netwerken.
Online haatcampagnes zijn meestal anoniem maar bereiken wel een zeer grote laag van de bevolking. Deze campagnes moeten dringend worden aangepakt zodat fanatieke antisemieten en racisten géén platform meer kunnen krijgen waarmee ze miljoenen mensen kunnen bereiken. Daarom ook richtte de ADL een 'Task Force' op om online racisme snel te kunnen opmerken en aan te klagen.
Meldingen die door de ADL gerapporteerd worden variëren van fysieke bedreigingen, het bekladden van Joodse instellingen en gebouwen met fascistische slogans tot het pesterig bedreigen van Joodse mensen die een keppeltje dragen of orthodox gekleed zijn. In Brooklyn bijvoorbeeld werd een chassidische Jood beschoten met een paintbalgeweer. In Davis (Californië) werd een studentenclubhuis van Joodse leerlingen beklad met hakenkruizen en hatelijke slogans op de Internationale Holocaust Herdenkingsdag.

Een stukje geschiedenis

Ook in Amerika is er altijd wel antisemitisme geweest. Soms in mindere, soms in meerdere mate, al is het er nooit zo groot geweest als in Europa. Dat veranderde met de eerste immigratiegolf tussen 1881 en 1920, toen ongeveer drie miljoen meestal Asjkenazische Joden naar Amerika trokken als gevolg van de vele pogroms in Oost-Europa. In 1930 maakten de Joden 3 procent uit van de Amerikaanse bevolking.

Een eerste zwaar incident had plaats in Georgia in 1913 toen een dertienjarig christelijk meisje zogezegd werd aangerand en vermoord door haar werkgever Leo Francken, een Jood. De toenmalige rechter had zwaar zijn twijfels over de zaak en weigerde de doodstraf uit te spreken, waardoor Francken levenslang kreeg. Het zinde de bevolking niet. Een meute slaagde erin Francken in handen te krijgen en op te hangen Dit incident gaf aanleiding tot de oprichting van de ADL.
In die tijd voerde ook de Ku Klux Klan haatcampagnes tegen anarchisten, communisten, zwarten en Joden, omdat ze zogezegd de Amerikaanse maatschappij ondergroeven en inferieur waren aan de blanken. Daardoor groeide het antisemitsme gestaag. In 1922 werd aan de universiteiten een numerus clausus ingevoerd voor Joodse studenten. En in 1924 volgde de Jackson Reed Act, ook genoemd de Immigration Act, waarbij het de Joden verboden werd naar Amerika te emigreren.
Vanaf 1930 gingen er ook stemmen op en werden zelfs pogingen ondernomen om Joden te weren uit het Amerikaanse sociale en politieke leven. Henry Ford, stichter van de Ford Motor compagnie, gaf de krant *The Dearborn Independent* uit, die naast zijn fanatieke antisemitische visie ook de *Protocollen van Zion* publiceerde. Joden werden er toen ook van verdacht de regering van president Roosevelt te beïnvloeden. De Joden kregen op een bepaald ogenblik zelfs de schuld van de Kristallnacht.

Na Pearl Harbor veranderde de anti-Joodse hetze. In het Witte Huis bleek men bezorgd over het lot van de Joden in Europa, maar het immigratieverbod bleef van kracht. Denk maar aan wat er gebeurde met de 956 opvarenden van de St. Louis *.
Zelfs na 1944 beschouwde een kwart van de Amerikaanse bevolking de Joden nog altijd als een bedreiging. Het antisemitisme was er de oorzaak van dat het Witte Huis weinig of niets ondernam tegen de vervolging van de Joden in Europa.
Ook na de Tweede Wereldoorlog bleven nog tientallen anti-Joodse groeperingen bestaan. Zij werden vooral gevormd door White Supremacy-aanhangers, fundamentele christenen, de KKK en anderen. In 1955 stichtte Willes Carto de neonazistische organisatie National Alliance en het Institute for Historical Review dat de Shoah ontkent.

Vandaag

Vandaag is er wat men noemt het 'nieuwe antisemitisme' dat ongeveer terzelfdertijd ontstond zowel bij extreem links als rechts en bij de radicale islam die zich verzetten tegen het Joodse thuisland Israël. Het antizionisme en de kritiek op Israël raken de Joodse gemeenschap in haar geheel en dit op een heel breed vlak. Anti-Israël wordt ook anti-Joods.
In de context van de 'war on terrorism' zijn er verklaringen van Amerikaanse beleidsmensen zoals bijvoorbeeld de democraat Ernst Holland en de conservatief Pat Buchanan die suggereerden dat de oorlog in het Midden-Oosten opgezet was door president G.W. Bush en dit enkel en alleen was om de sympathie te krijgen van Israël.
Op de campussen van de universiteiten moet men vaststellen dat de meeste anti-Israël flyers en geschriften dankbaar gebruikmaken van tekeningen en cartoons die ook onder het naziregime werden gebruikt.
Er is ook de opkomst van de Afrikaans-Amerikaanse beweging Nation of Islam die radicaal anti-Joods is, antiblank en antikatholiek en een zeer grote aanhang heeft. Uit verschillende, recente peilingen zou blijken dat 20 procent van de Amerikaanse bevolking anti-Joods is. Onder de Spaanssprekende bevolking is dat 25 procent en onder de zwarte bevolking 36 procent.

* De MS St. Louis was een schip met Joodse vluchtelingen uit Duitsland. Het werd de toegang geweigerd in Cuba, de VS en in Canada. Uiteindelijk keerde het schip terug naar Europa. Veel van de opvarenden werden daar alsnog vermoord.

Foto: HarvardPSC

Dames achter 't stuur

Of vrouwen en mannen even goed kunnen autorijden zal wel altijd een discussiepunt blijven. In Israël kunnen ze binnenkort gaan ervaren of vrouwen ook een beetje tanks kunnen besturen. Vijftien meisjes beginnen namelijk met een training als tankoperator. Best een heftige taak. Lange tijd vond de legerleiding die taak alleen geschikt voor mannen. Deze vijftien dames krijgen de kans om het tegendeel te bewijzen.
| Foto: Flash90

Koninklijk bezoek

Het lijkt erop dat een lid van de Britse koninklijke familie dit jaar nog een bezoek aan Israël zal brengen. Daarmee wordt een jarenlange 'stille boycot' doorbroken. Tijdens het Britse mandaat bekoelden de relaties tussen de Britten en de zionisten. Sindsdien bezocht geen van de leden van het Britse koninklijk huis de Joodse staat. honderd jaar na de Balfourverklaring komt daar verandering in, vertelde de Britse minister van Buitenlandse Zaken, Boris Johnson, tijdens een bezoek aan Israël in maart.

Keppeltje uit Gaza

Een klein bedrijfje in Gaza produceert een opmerkelijk product: keppeltjes voor de Israëlische markt. Een woordvoerder van het ministerie van Economische Zaken in de door Hamas bestuurde Gazastrook noemt het "een puur commerciële aangelegenheid. Wij zijn alleen geïnteresseerd om onze economie te versterken en werkloosheid te bestrijden."
| Foto: Flash90

Op afstand

Behalve onbemande vliegtuigen en onbemande voertuigen heeft het Israëlische leger ook de beschikking over onbemande, op afstand bestuurbare vaartuigen. Afgelopen maand werd vanaf zo'n schip voor het eerst een onderscheppingsraket afgevuurd. De test was succesvol. Deze zware bewapening maakt de scheepjes een waardevolle aanwinst voor het beschermen van Israëls gasvelden in de Middellandse Zee.

kort nieuws

Grappig Poeriem?

Poeriem biedt altijd vrolijke plaatjes. Het Joodse feest, waarin wordt herdacht dat de Joden werden gered van Hamans genocidale plannen, wordt uitbundig en vrolijk gevierd met verkleedpartijen en grappen.

Opperrabbijn Binyomin Jacobs vroeg Christenen voor Israël dit jaar om mee te werken met een Poeriemgrap. Zo verscheen op onze website een week voor Poeriem het bericht dat de opperrabbijn door zowel de SGP als ChristenUnie was gevraagd op hun kieslijst te staan. De grap bracht veel, overwegend positieve reacties teweeg in zowel Joodse als christelijke kring. Opperrabbijn Jacobs wilde de grap ook gebruiken om de vriendschap met Christenen voor Israël te benadrukken. Dat is een feit waar we dankbaar voor mogen zijn. We mogen namelijk niet vergeten dat het christendom door de eeuwen heen vaak de rol van Haman heeft gespeeld. Poeriem is niet alleen grappig, maar confronteert ons met onszelf. Dat we mogen meedoen met een Poeriemgrap is daarom bijzonder. Maar daarmee is de anti-Israëlhouding onder veel christenen helaas nog niet weg.
| Foto: Flash90

Hebron

Een van de meest verguisde Joodse gemeenschappen in Judea is de Joodse gemeenschap in Hebron. Deze kleine gemeenschap woont nabij de Machpela, het complex dat gebouwd is over de grot van Machpela, het graf van de aartsvaders. Eeuwenlang woonden er Joden in Hebron. In 1929 werden bij een grote Arabische pogrom 67 Joden vermoord. Door Britse veiligheidsmaatregelen moesten veel Joden hun bezit verlaten tijdens het vervolg
van de mandaatperiode. Nazaten proberen de toen door Arabieren ingenomen eigendommen nog altijd terug te krijgen.

De Joodse gemeenschap wordt gepresenteerd als een overheersende minderheid. Een kleine duizend Israëlische 'kolonisten' zouden de ruim tweehonderdduizend Palestijnen uit de stad permanent het leven zuur maken. De zwaarbeveiligde Joodse enclave in de stad en de beveiligingsmaatregelen van het Israëlische leger worden door veel anti-Israëlische organisaties dankbaar gebruikt om Israëls 'apartheid' te 'bewijzen'. Hierbij 'vergeet' men voor het gemak de continue bedreiging van de Joodse bewoners van de stad door de Arabieren. | Foto's: CvI

Plaats in de herberg

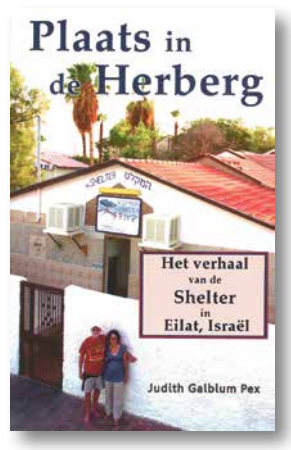

In *Plaats in de herberg* neemt schrijfster Judith Galbum Pex je mee in de geschiedenis van het christelijk-messiaanse Shelter hostel in Eilat. Samen met haar man John begonnen ze enige tijd na hun immigratie naar Israël dit hostel. Grote en kleine tegenslagen, problemen met vergunningen en negatieve reacties op de Bijbelse grondslag deden het bestaan van hun hostel soms wankelen. Desondanks runnen Judith en John vandaag de dag nog steeds de Shelter. Het boek beschrijft op een leuke manier de komst van verschillende groepen mensen met allerlei geloven die de afgelopen dertig jaar in het hostel verbleven. De gebeurtenissen nemen je keer op keer mee naar Israël en de gastvrije schuilplaats in Eilat. Tijdens het lezen ervaar je de warmte van het hostel en de mensen. Een meeslepend verhaal dat het lezen zeker waard is. (Joëlle van Dijk)

» Plaats in de herberg; Judith Galbum Pex; Novapress; € 19,94

Schilderachtig landschap

De Dode Zee is prachtig, gelegen in een ruig, schilderachtig landschap met prachtige zoutformaties die bizarre plaatjes vormen. Een inspiratie voor kunstenaars. Tegelijkertijd is het voor natuurbeschermers een nachtmerrie. Het zoute meer droogt in rap tempo op, omdat er te weinig water in stroomt om de verdamping van het water te compenseren.
Dat moet te combineren zijn, moeten ze hebben gedacht bij Natuurbescherming Israël, Israëls grootste organisaties voor milieubescherming. Samen met de in Nederland gevestigde internationale organisatie Artists for Nature Foundation brachten zij halverwege maart 23 artiesten naar de Dode Zee om daar het landschap te vereeuwigen en zo aandacht te vragen voor dit verdwijnende natuurschoon. Ook tientallen kunststudenten uit Israël, Jordanië en de gebieden onder Palestijns bestuur namen hieraan deel. | Foto: Flash90

Joanne Nihom

Het heilige en kunstzinnige Safed

Schilderachtig, spiritueel, kunstzinnig, mystiek, heilig. En bovendien is er schone lucht. Safed is een van de vier heilige steden in Israël. De andere zijn Jeruzalem, Tiberias en Hebron.

Safed (Hebreeuws: Tzfat, Arabisch: Safad) is een oude vestingstad in het noorden van Israël, ruim achthonderd meter boven zeeniveau met een adembenemend uitzicht op het Meer van Tiberias. Een stad voor toeristen, kunstliefhebbers en voor religieuze Joden. Tweemaal werd Safed door de kruisvaarders veroverd en meerdere keren door aardbevingen getroffen. De stad is gebouwd rond het fort van de kruisvaarders dat uitkijkt op de verschillende wijken van de stad. Op het hoogste punt van de stad, in het centrum, staan nog de overblijfselen van deze vesting. 's Winters zijn stad en omgeving vaak bedekt door een wit tapijt van sneeuw. In het voorjaar is het een feest van groen en bloemen.

Kleurrijk

Safed is een stad waar je uren door de kronkelige steegjes met de vele kunstateliers en werkplaatsen kunt dwalen. Niet op hoge hakken, want dan blijf je steken tussen de eeuwenoude kinderkopjes. Diverse musea hebben exposities over de geschiedenis van de stad en er zijn ook veel kunstexposities. Een bijzondere is The General Exhibition, gevestigd in een oude moskee, met kunst van artiesten vanuit Safed en omgeving. Jaarlijks vinden in de stad kleurrijke en sfeervolle festivals plaats. Het meest bekende is het klezmerfestival. Drie dagen staat de stad op zijn kop met livemuziek, veel eten en duizenden en duizenden bezoekers.

Romantisch

Voor een bijzonder verblijf in deze romantische stad is er een authentiek huis dat wordt verhuurd door de van origine Nederlandse kunstenares Mirjam Mehadipur en haar echtgenoot. Het huis, *Mehadipur home*, heeft een prachtige buitenplaats en een natuurlijke waterbron die zo'n duizend jaar oud is. Voor een wandeling in de natuur is er Nachal Amud, ook wel de achtertuin van Safed genoemd. Een andere wereld met bijzondere fauna en flora waar het hele jaar de rivier stroomt. Nachal Amud heeft ook nog een Nederlands tintje. In de zestiende eeuw kwamen Nederlandse Joden naar Safed. Ze waren experts in het bewerken van wol in molens die door het water van de rivier werden aangedreven. De oude molens staan er nog.

Religieus

Safed is onlosmakelijk verbonden met het Joods religieuze leven. Vanaf de zestiende eeuw vestigden zich hier veel kabbalisten [aanhangers van een Joods religieus filosofisch systeem dat stelt inzicht te geven in de goddelijke natuur, red.]. Ze woonden, studeerden en werkten er. En ze bouwden synagogen. De vele tientallen synagogen met hoge plafonds en prachtige, kleurrijke decoraties zijn meer dan een bezoek waard. Op de oude begraafplaats, net buiten de stad, zijn veel van deze geleerden begraven. De oude grafstenen vertellen de oude en rijke Joodse geschiedenis van de stad. Nog steeds kent Safed een rijk Joods religieus leven. Loop je op vrijdagavond door de stad, dan hoor je vanuit de synagogen en de huizen de Sjabbatliederen. Zie je zomaar op een doordeweekse dag, een vrolijke, zingende, muziek makende optocht door de stad lopen … het is een bar mitswa-jongen (een Joodse jongen wordt, als hij dertien jaar is, voor de Joodse wet meerderjarig) die met veel toeters en bellen naar de synagoge wordt gebracht. Loop gezellig mee, en ook bij de feestelijke dienst in de synagoge ben je van harte welkom.

Foto's: Flash90, foto Nahal Amud: Yair Aronshtam / CC2.0 Flickr

Hightech mannenwereld

Israël barst van de innovatie en kent daarom veel hightechbedrijven. Hier lijkt voor vrouwen echter weinig ruimte. In 2016 daalde het aantal vrouwen in de hightechindustrie in Israël met 10 procent. Vrouwen werden ook minder goed beloond dan in voorgaande jaren, terwijl de salarissen van mannelijke werknemers juist stegen.

Goede februarimaand

Nog nooit zag Israël in de februarimaand zoveel toeristen. 234.000 toeristen reisden het land in. Bijna een kwart meer dan in dezelfde maand in de twee voorgaande jaren. Het ministerie van Toerisme wreef zich vergenoegd in de handen. Er is in de afgelopen jaren enorm veel geïnvesteerd in promotie. Dat heeft zo te zien succes gehad. | Foto: Flash90

Gezinsvriendelijke Knesset

Tzipi Hotovely, staatssecretaris van Buitenlandse Zaken, pleitte afgelopen maand voor gezinsvriendelijkere werktijden in de Knesset. “Zaten er vroeger vooral oudere mannen in de Knesset, nu werken er jonge ouders. Het is belangrijk dat vergaderingen – die nu vaak tot laat in de avond worden gepland – meer in gewone werktijden vallen, zodat ouders ook nog tijd met hun kinderen kunnen doorbrengen.”

Zwarte lijst

Watchlist, een netwerk van mensenrechtenorganisaties, heeft er bij VN-secretaris-generaal Antonio Guterres op aangedrongen dat het Israëlische leger wordt toegevoegd aan een lijst van gewapende organisaties die de mensenrechten van kinderen schenden.

Toenadering Soedan

Een Soedanese oppositieleider pleitte begin maart voor normalisatie met Israël. Yosif Al-Kuda, leider van de islamtische partij Al-Wasat zei: “We willen dat het volk nadenkt over banden met Israël. We zijn moe en hebben genoeg geleden van de misleiding over de Palestijnse zaak.” Soedan, dat aanvankelijk als bondgenoot van Iran gold, is de laatste jaren opgeschoven naar het soennitische kamp van Saoedi-Arabië. | Foto: Ynetnews

kort nieuws

Opperrabbijn Binyomin Jacobs

Met een **kaarsje in de hand**

De Joodse Kalender kent geen enkele *Jom Tov* (Feestdag, letterlijk: *goede dag*) die zo ingrijpt, wekenlang en in het dagelijkse leven, als Pesach.

Traditioneel wordt het huis grondig schoongemaakt voor Pesach en gecontroleerd op resterende kruimels bij kaarslicht, soms met behulp van een veer. | Foto: Flash90

Meer dan drieëndertighonderd jaar geleden trok het Joodse Volk uit Egypte. Halsoverkop ontvluchtten zij de slavernij en de vervolging. Er was geen tijd om het deeg te laten rijzen en zo ontstonden de matzes, de platte broden, die gedurende de Pesachperiode gegeten worden in plaats van het gerezen brood.

Tegen het neurotische aan

Het hele huis staat ter voorbereiding van Pesach op zijn kop. Iedere plaats waar ook maar zelfs een klein stukje gerezen brood of koek zou kunnen zijn, wordt doorzocht. Het huis moet voor Pesach letterlijk kruimelvrij zijn. Menige huisvrouw raakt overspannen bij alleen al het woord *Pesach.* En toch geven we niet op. We gaan maar door en we gaan maar door: jaar na jaar, eeuw na eeuw. Letterlijk wordt ieder kastje, ieder kloofje in de muur, met een kaarsje in de hand doorzocht. Het doet denken aan een sporenonderzoek na een misdaad. Plafondlampen, de auto, de zolder, schuur, broek- en jaszakken. … Hoewel de Joodse G’dsdienst wars is van fanatisme, lijkt de Pesachschoonmaak tegen het neurotische aan te hikken! Wat is hier gaande? Is het niet voldoende om de uittocht uit Egypte in herinnering te brengen door een week lang matzes te eten, zonder die grote schoonmaak? En los van de grote schoonmaak-problematiek: waarom wordt de uittocht uit Egypte zo vaak vermeld in de dagelijkse (vastgelegde) gebeden? Geen enkele Jom Tov krijgt zoveel aandacht als Pesach!

Méér achter de matze

Elk Joods gebruik en iedere wet heeft naast de eenvoudige betekenis ook een diepere, vaak filosofische uitleg. Maar hoe filosofisch het gebruik ook moge zijn, de eenvoudige betekenis moet overeind blijven en mag onder geen beding vervallen. En dus eten de Joden in deze periode van het jaar matzes ter herinnering aan die uittocht van toen.
Maar er zit meer achter/in de matze!
De matze, het *ongerezen* brood, symboliseert bescheidenheid. Het moge dan zo zijn dat die matze vrij smakeloos is, toch bederft de matze niet en nooit! Maar het heerlijk *gerezen* gebakje daarentegen, is slechts beperkt houdbaar. *Gerezen, hoogmoed!* Hoe zeggen wij het ook alweer: hoogmoed komt ten val.
En daarover gaat Pesach. Het verwijderen van het gerezen en hoogmoedige gevoel in de mens, het stimuleren van nederigheid. Begrijpt u nu dat er in ieder hoekje en gaatje gezocht moet worden? Want hoogmoedigheid is de bron van alle misère. ‘Ikke ikke en de rest kan stikken’. Ik onderzoek mijzelf, mijn dagelijkse doen en laten, zelfs mijn motivatie en gedachten, op hoogmoed en zelfingenomenheid.

Mitsrajim, het Hebreeuwse woord voor Egypte, betekent letterlijk vertaald: *begrenzingen.* Ieder mens moet ervan doordrongen zijn dat hij zijn grenzen moet doorbreken, stijgen op de spirituele ladder. Stilstand betekent achteruitgang. Maar zolang er in mijzelf hoogmoed zit, het gerezen gevoel, gaat mij die interne verbetering niet lukken.

Laat de matzes u goed smaken, vooral ook in de geestelijke zin van het Woord!

Er worden in Israël met Pesach natuurlijk véél matzes gegeten, dus zie je voorafgaand aan het feest op veel plaatsen mensen met man en macht werken om matzes te maken. Dit is een secuur werkje, want de matzes moeten natuurlijk koosjer voor Pesach zijn. | Foto: Flash90

Drs. Dirk Varwijk

Hebreeën 9

Het **heiligdom binnengegaan**

Hebreeën 9 legt ons vanuit het Oude Testament het werk van Christus uit. Wat de hogepriester op Grote Verzoendag deed, dat was wat de Hogepriester Jezus kwam vervolmaken.

Golgotha. | Beeld: Gustave Doré

Hebreeën 9

'Christus, opgetreden als Hogepriester, is voor eens en altijd binnengegaan in het heiligdom', zo lezen we in vers 11 en 12 van Hebreeën 9. Hij deed dat niet door het bloed van bokken en kalveren, maar door zijn eigen bloed. Al direct hebben we hier verwijzingen naar het Oude Testament. Om te beginnen 'Hogepriester' en 'binnengaan in het heiligdom'. Dan 'het bloed van bokken en kalveren'. Om goed te begrijpen wat Hebreeën 9 ons te zeggen heeft, moeten we teruggaan naar een belangrijk onderdeel van het Oude Testament, het Bijbelboek Leviticus.

De offerthora

In Leviticus 1-7 zijn de voorschriften opgesteld voor de offerdienst zoals het oude Israël die uitvoerde op goddelijk bevel. De offers krijgen hier hun benamingen, de offerdieren worden opgesomd, de manier waarop de offers moesten worden uitgevoerd en ook de reden voor een offer. Het woord *thora* betekent 'leer, onderwijzing' en deze hoofdstukken worden wel gezien als een studieboek voor de priesters. Hier staan hun instructies te boek. Men spreekt daarom van de offerthora.

Om te beginnen bij het 'bloed van bokken en kalveren', de instructie daarvoor vinden we in Leviticus 17:11. God zegt daar over dat bloed: "Ik heb het u op het altaar gegeven om verzoening over uw zielen te doen." We hebben hier te maken met een sleuteltekst. We moeten heel goed lezen wat er in het Hebreeuws staat: "*Om verzoening over uw zielen te doen" ... lechapéer al nafshotechéem*. Dat werkwoord *lechapéer* wordt, heel gebruikelijk, vertaald met 'verzoenen'. Maar de letterlijke betekenis is 'bedekken'. Nu zijn er onder de verschillende soorten offers ook die niet met bloed gepaard gaan, zoals de spijsoffers en de plengoffers. Maar bij de bloedige offers, de slachtoffers, wordt het bloed van het offerdier op het altaar aangebracht, hetzij door het te sprenkelen, op te werpen of door het aan de horens te smeren. In die gevallen, en dat zijn er vele, vormt het bloed inderdaad een deklaag op het altaar.

Leviticus 16 is feitelijk ook een instructieboek. Daar lezen we hoe de hogepriester te werk moest gaan op Grote Verzoendag. Nu, Hebreeën 9 baseert zijn uitleg op wat er voor die speciale dag nadrukkelijk was voorgeschreven. En dat nadrukkelijke zien we allereerst in de figuur van de hogepriester. In Leviticus 16 zien we Aäron als zodanig functioneren, maar dan benoemt Hebreeën 9 Jezus als de Hogepriester. Wat deed nu Aäron op Grote Verzoendag? Hij ging het Heilige der heiligen binnen en sprenkelde offerbloed vóór en óp het verzoendeksel van de Ark. Onder dat deksel bevonden zich de twee stenen tafelen met daarop leesbaar de wet. De wet maakte duidelijk dat er zonde bedreven was door het volk. Boven op het deksel stonden twee cherubs en daarboven was de Here God aanwezig. Nu zien we iets verrassends: het bloed komt tussenbeide, het dekt de wet af voor het oog van God boven de cherubs. Vandaar dat verzoenen wordt uitgedrukt met het woord bedekken. Steeds lezen we: *ve-kippéer hakohén aláv ve-nislách lo ... "de priester zal bedekking over hem doen en het zal hem worden vergeven"*. Niet voor niets heet Grote Verzoendag in de grondtekst Jom Kippoer, de dag van bedekking. Eigenlijk fungeert het offerbloed als de stof waarmee het begrip verzoenen wordt uitgevoerd en ook uitgelegd. In de dagelijkse offerpraktijk kon een offeraar met eigen ogen zien dat het bloed van zijn offerdier het altaar bedekte. De Talmoed kent een hoofdstuk dat over Grote Verzoendag handelt, *Jomá, De dag*. Daarin wordt uitgesproken: "*Er is alleen verzoening door middel van bloed" ... ein kaparáh èla ba-dám*. *Kaparáh* is een later woord voor *kippoer*. Nu, daarvoor had God het gegeven (Leviticus 17:11). Maar, let wel, in Leviticus gaat het nog om het bloed van bokken en kalveren, van dieren die geofferd werden.

Een stap verder, hoger

De Hogepriester Jezus fungeert binnen een hoger doel. Het bloed dat Hij in het Heilige der heiligen binnenbrengt om zondaars te verzoenen, is van de allerhoogste orde. Het is niet het bloed van bokken en kalveren, maar het is Zijn eigen bloed. Zijn kruisdood maakte dat mogelijk en bracht een hogere kippoer, een hogere bedekking, vergeving van zonden. De schrijver van de Hebreeënbrief spreekt van 'een eeuwige verlossing' door dit bloed, terwijl de bevrijding van zonden op Grote Verzoendag maar voor één jaar gold. Die moest steeds opnieuw gebeuren. Jezus bracht een 'smetteloos offer' aan God en betrad daarmee het Heilige der heiligen, voor Gods aangezicht, in de hemel. Op het moment van dat offer, toen Jezus aan het kruis stierf, scheurde het voorhangsel tussen het heilige en het Heilige der heiligen open, van boven naar beneden. Dat kon geen mensenwerk zijn. Dat was het ook niet. Zoals zo vaak geeft de benaming van de grondtekst de bedoelde uitleg: offer, *korbán*, betekent nadering, en datgene wat nader wordt gebracht. Niets anders. Het offer van Zijn eigen bloed, waarmee Christus voor God verscheen, laat zich uitleggen als een nadering tot God. Maar die nadering is eigenlijk tweeledig. Dat gescheurde voorhangsel maakt ook voor hem die gelooft een nadering tot God mogelijk. Hij mag met en door Christus naderen voor God. Je kunt het ook zó formuleren: Grote Verzoendag wordt Goede Vrijdag.

Pé

De letter pé is de zeventiende letter van het alefbeet. Het Hebreeuwse woord pèh betekent mond. In het letterteken is met enige fantasie een mond te herkennen. Het oorspronkelijke teken verbeeldde mogelijk een mond, maar door zijn hoekige vorm kan ook aan het Hebreeuwse woord pe'ah gedacht worden, wat hoek betekent. Ook de Griekse pi en onze P hebben zich hieruit ontwikkeld.
De letter staat voor twee klanken: p en f. Hij heeft ook twee vormen. Als laatste letter van een woord is hij langgerekt, op andere posities is hij rond. Volgens de Talmoed duiden de ronde ('gebogen') en langgerekte pé op een open mond en een gesloten mond: "Er is een tijd om te zwijgen en een tijd om te spreken" (Prediker 3:7). De pé lijkt erg op de kaf. Het enige verschil is het 'tandje' dat in de pé hangt. Maar dat kan een wereld van verschil zijn. In Exodus 1:10 staat: "Welnu, laten wij met beleid tegen hen optreden, opdat (Hebreeuws: pen) zij zich niet vermenigvuldigen." In vers 12 lezen we: "Maar hoe meer men hen onderdrukte, des te meer (Hebreeuws: ken) vermenigvuldigden zij zich." Twee woorden, allebei met twee letters; de ene pé-noen, de andere kaf-noen. Joodse verklaringen zeggen dat God ontstemd was over de woorden van de farao, daarom sloeg Hij de pé van farao een tand uit zodat het een kaf werd: "De heilige Geest zei: jullie zeggen wel: 'opdat (pen) zij zich niet vermenigvuldigen'. Maar Ik zeg: 'zo (ken) zullen zij zich te meer vermenigvuldigen'." De getalswaarde is tachtig. Mozes was tachtig toen hij de Israelieten uit Egypte leidde en de Thora ontving. Volgens Psalm 90, een gebed van Mozes (!), is tachtig de leeftijd van de zeer sterken. Met tachtig bereikt de mens een bijzondere kracht. Daarom staat er in Psalm 81 (volgens het chassidisme de psalm van de tachtigjarige, die in zijn 81ste levensjaar is): "Doe uw mond (pèh) wijd open en Ik zal hem vullen" (vers 11). God tilt de mens boven zichzelf uit. Dat staat (letterlijk) in het begin van dit vers: "Ik ben de Ene, je God, die je uit het land van benauwing ophief".

א ב ג ד ה ו ז ח ט י כ ל מ נ ס ע פ צ ק ר ש ת

Het alefbeet

Kees de Vreugd
kdvreugd@cvi.nl

Wim Kortenoeven

Neo-Ottomaanse ambities

Het is bizar, dat de Turkse president Recep Tayyip Erdogan de Nederlandse regering onlangs uitmaakte voor een stel nazi's en fascisten. De would-be sultan is zelf immers een verklaard bewonderaar van Adolf Hitler. Tot voor kort was niet Nederland maar Israël nog zijn favoriete boksbal. Het lijkt echter slechts een kwestie van tijd voordat de Turkse agressie zich weer volop tegen de Joodse staat zal keren.

De Turkse president Recep Tayyip Erdogan en Hamasleider Ishmael Haniyeh ontmoeten elkaar. Ideologisch staan zij op hetzelfde fundament. | Foto: Flash90

Voor de Turkse leider is Israël zowel een ideologisch bepaald doelwit als een handig middel om politieke doelstellingen te verwezenlijken. Erdogan is oprichter en voorman van de islamistische Partij voor Rechtvaardigheid en Ontwikkeling (AK Partij, of AKP), die vanaf 2002 alle verkiezingen won en sindsdien het land bestuurt. De ideologie en doelstellingen van de AKP zijn vrijwel identiek aan die van de Moslimbroederschap, waarvan de Palestijnse terreurbeweging Hamas een afdeling is. Als zodanig steunt de AKP ook, zij het impliciet, de gewelddadige vernietiging van de Joodse staat. Dat werd de afgelopen vijftien jaren geïllustreerd met de ruimhartige politieke en materiële steun die Hamas vanuit Ankara ontving.

'Het Joodse brein'

De AKP heeft haar wortels in de Milli Görüs-beweging, waarbinnen een scala aan antisemitische samenzweringstheorieën leeft. Zo zou het Ottomaanse kalifaat in 1924 in opdracht van Joden zijn opgeheven teneinde de islam te ondermijnen en zou het 'internationale zionisme' voortdurend de Turkse politiek en financiële wereld manipuleren.
In 2015 zond de tv-zender van Erdogans AK Partij een twee uur durende documentaire uit met de titel *Het Brein*. Daarin werd gesuggereerd dat 'het Joodse brein' de wereld regeert, oorlogen uitlokt, hongersnoden, verwoestingen, revoluties en staatsgrepen veroorzaakt en met vijfde colonnes staten ondermijnt. Een vergelijkbare antisemitische samenzweringstheorie vindt men in het handvest van Hamas.

Israël als middel

De populariteit van de AKP onder de Turkse kiezers werd sinds 2002 met regelmaat door Erdogan en de zijnen bevorderd, door slim in te spelen op het latente en manifeste Turkse antisemitisme en vooral op de principieel afwijzende islamitische opvattingen over het bestaansrecht van een Joodse staat. Een agressieve houding ten aanzien van Israël is in Turkije een bewezen stemmentrekker. Volgens Turkijedeskundigen werd van dat principe volop gebruikgemaakt tijdens de campagnes voor de parlementsverkiezingen van 2011 en 2015 en bij die voor de presidentsverkiezingen van 2014.

Mavi Marmara-affaire

Al sinds 2004 sudderde er door toedoen van Erdogan en de zijnen een crisis in de betrekkingen met Israël. Maar alles ontspoorde pas goed in mei 2010, met het Mavi Marmara-incident. Het Turkse 'hulpschip' Mavi Marmara probeerde de (juridisch rechtmatige) Israëlische zeeblokkade van het door de terreurbeweging Hamas geregeerde Gaza te breken, maar werd door de Israëlische marine gestopt. De Israëli's werden door de opvarenden met levensbedreigend geweld geconfronteerd en waren genoodzaakt van hun vuurwapens gebruik te maken. Daarbij kwamen negen Turkse islamisten om het leven. Het door Ankara zelf veroorzaakte incident werd in extreme mate politiek uitgemolken, waarbij voortdurend werd geëscaleerd en ook de diplomatieke betrekkingen sneuvelden. Uiteindelijk zou het zes jaar duren, tot 27 juni 2016, voordat de Turks-Israëlische relatie kon worden genormaliseerd.

> **'Erdogan sprak de wens uit dat hij over dezelfde macht zou kunnen beschikken als de Duitse Führer.'**

Het Ottomaanse kalifaat, sultanaat en rijk

Het Turks-Ottomaanse kalifaat bestond van 1362 tot 1924 en was in die tijd de leidende politieke entiteit in de islamitische wereld. De sultan ('vorst') speelde daarin een politieke rol. Een kalief is daarnaast de erkende leider van alle 'gelovigen'.
Het Turks-Ottomaanse rijk beheerste gedurende vierhonderd jaar vrijwel het gehele Midden-Oosten, inclusief het land Israël. Na de (ook) door Turkije verloren Eerste Wereldoorlog werd het rijk opgedeeld. Op 1 november 1922 kwam er een einde aan het Ottomaanse sultanaat en op 3 maart 1924 tevens aan het kalifaat. Onder de nieuwe president Mustafa Kemal Atatürk werd Turkije geseculariseerd en kwam er een strenge scheiding tussen moskee en staat tot stand. Daaraan is door toedoen van Erdogan en de zijnen inmiddels een eind gekomen. Meer staat ons te wachten.

Voor zover dat met een regime als dat van Erdogan mogelijk is. In de tussenliggende periode toonden de Turkse leider en de zijnen andermaal hun ware karakter. Het is interessant hun rabiate uitlatingen van toen te vergelijken met die welke recentelijk tegen Nederland werden gebezigd. Dat was trouwens ook al in het kader van een Turkse binnenlandse politieke campagne (het referendum over de uitbreiding van de macht van Erdogan).

Hitler als voorbeeld
Tijdens de laatste oorlog tussen Hamas en Israël, in de zomer van 2014 (vlak voor de Turkse presidentsverkiezingen), sprak Erdogan op een verkiezingsbijeenkomst waar hij het publiek voorhield dat de Israëli's genocide zouden plegen, "geen geweten hebben en geen eer kennen". "Zij, die Hitler dag en nacht veroordelen hebben Hitler qua barbarij overtroffen", aldus de Turkse leider. In januari 2016 loofde Erdogan in een persconferentie de effectiviteit van het dictatoriale systeem van Hitler en sprak hij de wens uit dat hij over dezelfde macht zou kunnen beschikken als de Duitse Führer.

> **'Waarom koos Erdogan Nederland en niet Israël uit om zijn agressie op bot te vieren?'**

Ambivalente Turkse houding
Overigens is het Turkse beleid ten aanzien van Israël sinds 2002 in hoge mate ambivalent gebleken. Terwijl het AKP-regime ideologisch gezien tegen het (voort)bestaan van de Joodse staat is, heeft Turkije in economisch en militair opzicht geprobeerd goede zaken met Israël te doen. Zo speelde de Israëlische defensie-industrie tot 2011 een belangrijke rol bij het moderniseren van de Turkse strijdkrachten. De eerlijkheid gebied te zeggen dat die samenwerking vooral gebaseerd was op de uitstekende relaties tussen het Israëlische en het Turkse militaire establishment. Het Turkse leger was traditiegetrouw de 'hoeder' van de seculiere Turkse staat, maar die staat sinds de islamistische machtsovername van 2002 onder zware druk. Na de mislukte militaire staatsgreep van juli vorig jaar hebben grootschalige zuiveringen ongetwijfeld weinig achtergelaten van het pro-Israëlische militaire kader.

Israëlisch aardgas
Toch is de hamvraag waarom Erdogan in maart Nederland en niet Israël uitkoos om zijn vooral voor interne Turkse consumptie bedoelde agressie op bot te vieren. Eén van de redenen is naar wordt vermoed de Turkse energiepolitiek. De plotselinge diplomatieke toenadering tot Jeruzalem van medio 2016 had al veel, zo niet alles te maken met de reusachtige aardgasvoorraden die de afgelopen jaren ontdekt zijn in het Israëlische deel van de Middellandse Zee. Turkije beschikt zelf nauwelijks over natuurlijke energiebronnen, en hoopt nu te worden aangesloten op die van Israël. Daarnaast heeft men in Ankara ook wel door dat de relaties met de regering van Donald Trump via Jeruzalem lopen. Nu een nieuw conflict met Israël zoeken staat gelijk aan het ingooien van de eigen ramen. En dus was Nederland 'aan de beurt'. Met het agressief aanpakken van een EU-lidstaat loopt Erdogan geen risico. Het Turkse lidmaatschap is toch al van de baan en het mobiliseren van zijn met Turkse vlaggen zwaaiende vijfde colonnes wakkert ook in Turkije zelf de door hem gewenste nationalistische gevoelens aan.

Ottomaanse rijk
Ondanks het herstel van de Turks-Israëlische betrekkingen lijkt het overigens ondenkbaar dat de politieke ontspanning van duurzame aard zal zijn. Een steeds agressiever, imperialistischer en islamitischer Turkije stevent automatisch af op een botsing met andere regionale supermachten, zoals Israël. Dat gevaar zal alleen maar toenemen als Erdogan erin slaagt de door hem begeerde dictatoriale bevoegdheden te verkrijgen. Daar komt bij dat de ideologische afkeer van de Joodse staat bij een verder gaande islamisering van de Turkse politiek alleen maar kan groeien.
Binnenslands heeft de AKP sinds 2002 met grote voortvarendheid een allesomvattend islamiseringsprogramma uitgevoerd, waardoor de seculiere en democratische rechtsstaat inmiddels grotendeels is ontmanteld. Aan de horizon wordt een autoritair geregeerde islamitische staat zichtbaar die niet alleen het oude kalifaat belichaamt, maar ook de grandeur van het Ottomaanse wereldrijk. Het herstel daarvan is naar verluidt de belangrijkste ambitie van 'would-be sultan' Erdogan en de zijnen.

Joden in Turkije
De Turkse Joodse gemeenschap telde voor de Tweede Wereldoorlog ruim honderdduizend zielen en nu nog tussen de vijftien- en twintigduizend. Daarvan vertrekken er jaarlijks gemiddeld duizend, overwegend jongeren, en veelal naar Israël. De altijd aanwezige antisemitische ondertoon en het islamistische beleid van de regering-Erdogan zijn daaraan debet.

Arabische betogers uit Gaza zwaaien met Turkse en Palestijnse vlaggen vanuit een bootje voor de kust van Gaza. Met het protest herdenken ze het Free Gazaflottielje van 2010, waarbij op het Turkse schip Mavi Marmara negen extremistische activisten om het leven kwamen in schermutselingen met de Israëlische marine die het schip enterde. | Foto: Flash90

kort nieuws

MEDinISRAEL-beurs
Meer dan honderd Israëlische bedrijven presenteerden hun nieuwste medische ideeën en technieken op de MEDinISRAEL-beurs. Zo was er een nieuw soort defibrillator te zien ter grote van een telefoon. Een ander bedrijf presenteerde een sensor die een berichtje naar je telefoon stuurt als je de luier van de je baby moet verschonen.

Te weinig regen

In bijna een eeuw is er nog nooit zo weinig regen gevallen. Vooral in het noorden regende het niet meer dan tien procent van wat er normaal in februari valt. En juist dit water vloeit naar het Meer van Galilea. De situatie is ernstig, zei de Israëlische Waterautoriteit. "Ook al gebruiken we bijna geen water meer uit het Meer van Galilea, toch staat het waterpeil beneden de rode lijn. Het hele noorden van het land lijdt onder een gebrek aan water, en dat zal naar verwachting nog erger worden in de zomer." | Foto: Flash90

Direct paspoort
Israël komt met een nieuwe wet voor paspoorten. Daardoor krijgen nieuwkomers direct hun paspoort als ze immigreren naar Israël.

Zingen ter verdediging
Een Israëlische delegatie bezocht de Zuid-Afrikaanse universiteit in Witwatersrand. Daar werd de Arabische deelnemer Yahya van de delegatie belaagd door BDS-activisten. Studenten van de universiteit kwamen in actie. Zij omsingelden de twee aanstichters en zongen Am Yisrael Chai (Het volk Israël leeft). Yahya: "Het zingen maakte hen nog gekker, maar op een gegeven moment dropen ze toch af."

Vuurwerkexplosie

Bij een vuurwerkfabriek in de Israelische plaats Porat ontstond half maart brand. Hierdoor explodeerde het gebouw en werd in de omgeving grote schade aangericht. Twee mensen kwamen door de explosie om het leven. Vijf anderen raakten gewond en moesten worden behandeld. | Foto: Flash90

Marijke Terlouw

Doe mee, word ook consulent!

Groeiende familie van Israëlconsulenten

“Iedere keer opnieuw staan de producenten in Israël verbaasd als ik vertel hoe wij de Israëlproducten in Nederland verkopen.” Dat vertelt Pieter van Oordt in een gesprek dat ik met hem en Beatrijs Beitler heb. “Ik vertel dan dat ik de producten verkoop via vrijwilligers die dat vanuit huis doen, omdat ze tot zegen van Israël willen zijn. Vaak vragen de producenten dan: ‘Je bedoelt vrijwilligers die niet betaald worden?’ Ja echt, zeg ik dan. Soms zijn ze tot tranen toe bewogen. Laatst zei zo’n producent: ‘We staan er dus niet helemaal alleen voor’.”

IPC-medewerkers in de winkel van het Israël Producten Centrum. | Foto: CvI

We zitten op een zonnig terras in Jeruzalem. Pieter van Oordt en Beatrijs Beitler zijn op reis door Israël om nieuwe producten te vinden om in Nederland te verkopen. Pieter: “Ik zoek altijd producten om te gebruiken. Producten waar je echt wat aan hebt. Ik zag bijvoorbeeld een keer een flesje met lucht uit het heilige land. Nou, dat koop ik niet in, dat is echt wat je noemt gebakken lucht. Mooie producten zoek ik. Zodat je ze ook cadeau kan doen.”

De producten die Pieter en Beatrijs inkopen zijn straks te koop via Israëlconsulenten door heel Nederland. Aan dit concept is in meer dan 35 jaar tijd niet veel veranderd. Pieter: “De consulenten zijn de basis. Zonder hen kan het Israël Producten Centrum niet bestaan. Inmiddels zijn er 180 consulenten. Maar Israël heeft het echt nodig dat er meer consulenten zijn, veel meer.”

» Neem contact op met Beatrijs Beitler via beatrijsbeitler@ipc-nijkerk.nl of 033-245 88 14. Meer informatie in de folder bij deze krant.

Voor Israël

Beatrijs: “We willen zichtbaar zijn voor Israël. Stonden de meeste mensen in de jaren tachtig nog achter Israël, nu heeft die stemming zich tegen Israël gekeerd. Daar moet je als consulent voor opkomen. Maar weet je, als je als consulent aan de slag gaat, zie je ook dat er heel veel mensen vóór Israël zijn. Het is vriendschap met Gods volk die je zichtbaar maakt in wat je doet.
Pieter: “Wij zouden heel graag meer mensen vinden die dit werk op zich willen nemen. Wij, maar nog meer Israel, hebben juist in deze tijd meer mensen met een groot hart voor Israël nodig. Mensen die houden van de God van Israël, van het volk Israël en van het land Israël. Die ware vrienden willen zijn.” Beatrijs vult aan: “Je moet er plezier in hebben om naar de mensen toe te gaan en over Israël te vertellen. Je moet de producten natuurlijk mooi vinden – maar je hoeft ze heus niet allemaal lekker te vinden”, voegt ze er met humor aan toe.

Hoe ziet die ideale Israëlconsulent er dan uit?
Beatrijs: “Die bestaat niet. Iedereen doet het op zijn manier. Jong is goed, oud is ook prima. Mannen zijn welkom, net als vrouwen en echtparen. Of doe het samen met je zus of vriendin, dan kun je er ook samen voor bidden, samen leuke ideeën bedenken.”

Waar verkoop je dan de producten?
Beatrijs: “Dat hangt af van je eigen stijl en creativiteit. Iedereen doet dat weer anders. Je kan jaarlijks vier keer meedoen met de Open Huisweek die we vanuit ons kantoor organiseren. Mensen kunnen dan zonder afspraak bij je langskomen om in die week te kijken wat er allemaal te koop is. Consulenten gaan ook met hun producten naar avonden en lezingen om in de pauzes hun producten te verkopen, of in de kerk. We hebben ook consulenten die er enorm veel plezier in hebben om een proeverij te organiseren, een kookworkshop te houden of een beautymiddag waarop je huidproducten uit Israël kan testen. De lijst met mogelijkheden is nog veel langer. Ik heb nog niet eens de braderieën en bejaardenhuizen genoemd.”

Wat zou je willen zeggen tegen mensen die twijfelen of aarzelen of dit iets voor hen is?
Beatrijs: “Weet je, je hoeft niet nu al te beslissen of je consulent wordt. Bel me eens, of stuur een e-mail. Maak gerust een afspraak om eens in Nijkerk door te praten over wat het inhoudt om consulent te zijn. Of eventueel kom ik bij je langs.
Ook over kosten hoef je je geen zorgen te maken. Je krijgt als consulent van ons een startpakket en dat vullen we aan met producten die we samen met jou uitkiezen. We helpen je op weg met een introductiedag. Jouw investering is vooral je tijd, maar bovenal je hart. En heb je altijd al het verlangen om ooit eens Israël te bezoeken? Door de producten te verkopen spaar je ‘airmiles’. Zo kom je dus zeker ooit eens in Israël en zie je het land én ontmoet je de producenten.
En denk ook niet dat je dorp te klein is voor een consulent, of dat het niet kan omdat er al meerdere consulenten bij jouw in de stad zitten. Juist in de kleine dorpen en in grote steden zoeken we familieleden.”

Wat bedoel je met familieleden?
Beatrijs: “We zijn als familie. Familie heb je nodig. Maar familie nodig je ook thuis uit. Dat is tenslotte wat je als consulent doet om producten te verkopen. We vinden het heel belangrijk dat alle consulenten weten dat we samen Israël willen zegenen.”

In deze plaatsen hebben we extra verkooppunten nodig

- Enschede en omgeving
- Hengelo en omgeving (Achterhoek en Twente)
- Den Helder en omgeving
- Haarlem
- Utrecht
- Houten
- Zeist
- Gorinchem
- Maastricht en omgeving
- Zierikzee en omgeving
- Arnhem en omgeving
- Nijmegen en omgeving

Maar neem ook contact op als je in een andere plaats woont

Teus den Otter

Een modern bedrijventerrein in Israël. | Foto: State of Israel/CC2.0 Flickr

Kamer van Koophandel bruist

De Kamer van Koophandel Nederland-Israël is druk bezig om met nieuw elan de handelsrelaties met Israël flink te bevorderen. De (nieuwe) bestuursleden gaan deze uitdaging graag aan omdat zij beseffen hoe belangrijk het is om Israël economisch te steunen.

Het bestuur hoopt dat meer (christelijke) ondernemers zich zullen aansluiten bij de Kamer. 'Samenwerking' luidt het sleutelwoord bij voorzitter Ruud van Ginkel en de nieuwe secretaris, ir. Michiel Malotaux. Ruud van Ginkel is tevens lid van de werkgroep van het ondernemersplatform *Bouwen met Israël* van stichting Christenen voor Israël.

Een vernieuwd bestuur met nieuw elan. Waaruit bestaat dit elan?
Ruud van Ginkel en Michiel Malotaux: "Het nieuwe bestuur bestaat uit vijf leden en een directeur die richting geven aan het werk van de Kamer van Koophandel Nederland-Israël. De nieuwe krachtige missie van de Kamer luidt 'Profitable Collaboration' oftewel winstgevende samenwerking voor Nederlandse en Israëlische bedrijven.
Onze bestuursleden hebben uitgebreide kennis en netwerken op terreinen zoals beveiliging, informatie- en communicatietechnologie (ICT), medische innovatie, juridische adviezen en communicatie, die interessant kunnen zijn voor Nederlandse bedrijven. Zeer interessant voor leden zijn de onbegrensde mogelijkheden die er in en met Israël zijn voor het ontwikkelen van nieuwe bedrijven (start-ups) en het grootschalig invoeren van nieuwe technologie (scale-up). Dit wordt in lezingen en missies uitvoerig toegelicht.
Ook zoekt het bestuur zakenmensen die graag VIP-lid willen worden. Als voordelen van VIP-lid worden genoemd: gratis bemiddeling tussen Nederlandse en Israëlische bedrijven; korting op events en missies naar Israël; korting op vluchten naar Tel Aviv en twee gratis hotelovernachtingen in Israël."

Meer samenwerking: met wie en waarom is meer samenwerking wenselijk?
"Er is nauwe samenwerking met de Israëlische ambassade in Den Haag en de Nederlandse ambassade in Israël. Er zijn goede banden met het Israël Export Instituut, Israëlische ministeries en de gereorganiseerde Kamer van Koophandel Israël-Nederland in Israël. In Nederland werken wij samen met diverse ondernemersorganisaties die Israël een warm hart toedragen en samenwerking nastreven, zoals IDBC; het netwerk voor christenondernemers en -zakenmensen (CBMC); het Christenen voor Israël-ondernemersplatform en andere.
IDBC betekent Israeli-Dutch Innovation Center. Dit is een nieuw opgerichte organisatie die zal functioneren als adviesorgaan voor het Holland Innovatie Netwerk in Israël. Het orgaan is opgezet vanuit het initiatief van de Innovatie-attaché van Nederland in Israël, dr. Racheli Kreisberg.
Nauwere samenwerking is wenselijk omdat wij veel meer kansen en mogelijkheden zien om de handel tussen Nederland en Israël te bevorderen. Onze Kamer van Koophandel is in de afgelopen periode te passief geweest en heeft niet alle mogelijkheden benut."

Hoe omschrijven jullie de huidige economie en innovatie van Israël?
"De economie van Israël is veerkrachtiger, de werkloosheid lager en het aantal uren per werkende hoger dan in Nederland. Dit neemt niet weg dat er 2,5 maal zoveel mensen dan in Nederland onder de armoedegrens leven. Belangrijk voor onze leden is vooral de innovatie in Israël. Zij zoeken naar bedrijven voor productie, integratie en export (scale-up) van die innovaties."

Wat kan Nederland leren van Israël, een land dat wereldwijd bekend staat als toonaangevende start-upnatie?
"Het aantal start-ups in Israël is erg hoog, meer dan zevenduizend. Men is zeer inventief en weet van doorzetten. Het grote verschil met Nederland is bijvoorbeeld dat het geen schande is als blijkt dat een bepaald idee niet kan worden gerealiseerd. Men begint dan met een nieuwe uitdaging en gebruikt de kennis die men heeft opgedaan bij de eerdere ontwikkeling."

Op welke gebieden is samenwerking mogelijk?
"Veel. Denk aan watertechnologie, landbouw, infrastructuur, medische technologie, beveiliging, ICT, en niet te vergeten: handel in het algemeen. Nederland is de 'gateway' (poort) tot Europa en kan op dit punt een geweldige brug zijn voor Israëlische bedrijven."

Hoe beziet de Kamer de BDS-acties (boycot, desinvestering en sancties) tegen Israël?
"Onze mening is dat tegengas geven vanuit de Kamer van Koophandel Nederland-Israël niet echt nodig is of gewenst. De effecten op de Israëlische economie zijn nauwelijks merkbaar. Wij merken dat de boycotacties christenen alleen maar stimuleert om producten uit het hartland (het Bijbelse Judea en Samaria) van Israël te kopen."

Ruud van Ginkel

Dr. Michiel Malotaux

Hetzelfde kunstje

Binnenkort verschijnt een nieuw rapport van de VN-Hoge Commissaris voor de Mensenrechten, de Jordaanse prins Zeid Ra'ad al-Hussein. In het rapport wordt kritisch uitgehaald naar de Israëlische dorpen in Judea en Samaria. Deze zouden aan de basis liggen van veel mensenrechtenschendingen in de Palestijnse gebieden. Het rapport vertoont in diplomatieke taal hetzelfde kunstje als de BDS-beweging.

Dresscode Knesset

Medewerkers in het Israëlische parlement moeten aan een nieuwe dresscode voldoen. De herziening van de kledingvoorschriften was noodzakelijk, omdat sommige medewerkers er volgens anderen te bloot bij liepen. Onder meer te korte rokjes en mouwloze shirts zijn nu taboe, hoewel de regel niet té streng wordt doorgevoerd. Na twee waarschuwingen, worden mensen die zich niet aan de regels houden pas in het gebouw geweigerd.

Foute straatnaam

Nabij het Arabische plaatsje Jatt in Galilea is een straat die is vernoemd naar de PLO-leider Yasser Arafat, die in 2004 overleed. Toen dit in de publiciteit kwam, reageerde de zionistische organisatie Im Tirtzu. Een woordvoerder gaf aan dat het belangrijk is zulke naambordjes te verwijderen en de straat te hernoemen: "Als de Arabieren opgroeien met zo'n naam die verbonden is aan een persoon wiens levensdoel het was om Joden te vermoorden, is dat niet goed voor de integratie." Het bordje werd verwijderd.
| Foto: Haaretz.com

Romeinse weg

Bij een archeologisch onderzoek nabij Beth Shemesh ontdekten archeologen een brede, goed bewaard gebleven Romeinse weg. Het archeologisch onderzoek was een routine-onderzoek dat voorafgaand aan infrastructurele projecten wordt uitgevoerd. In dit geval voor een nieuwe waterleiding van Jeruzalem naar Beth Shemesh. Een deel van de weg wordt geconserveerd voor bezoekers aan het gebied. | Foto: IAA

kort nieuws

JAFFA óók in 2017... *kinderen zijn kinderen, die moeten allemaal gelijke kansen hebben.*

www.jaffaproject.nl

En… JAFFA VERDIENT EEN CADEAUTJE omdat ZE JARIG IS en HAAR TAAK NOG NIET VOLBRACHT IS.

*** Bent u nog geen vriend en overweegt u om Jaffa financieel te gaan steunen? Iedere gift is welkom.**
*** Deelname aan ons SPONSORPLAN is ook een prachtige optie.**
Voor € 20 per maand neemt u deel en ontvangt u een foto van een groep, waardoor uw steun een gezicht krijgt.
Onze enthousiaste coördinatoren Anneke en Eveline de Vries geven u graag meer info. Contact per mail annekedevriesversteeg@hotmail.com
telefonisch: 06 83 21 01 54 of
schriftelijk: Raaphorstpolderweg 2, 2807 ML GOUDA.

Via de Stichting Jaffa-Project Nederland gaat uw gift, lijfrenteschenking of legaat rechtstreeks naar het Jaffa Instituut.
Ons motto: “bij ons bestaat er geen strijkstok”

Meer informatie:
algemeen en toezending nieuwsbrief:
telef. 0548-61 17 48
e-mail:info@jaffaproject.nl
Onze folder geeft informatie in een notendop, digitaal of per post.

bankrekening nummer:
NL12 RABO 0335 5422 39

35 JAAR JAFFA INSTITUUT
30 JAAR STICHTING JAFFA-PROJECT NEDERLAND

Stichting Jaffa-Project Nederland Strijen

TE HUUR

Aan de COSTA BRAVA, omgeving Gerona, onze vrijstaande 6 persoons bungalow met eigen zwembad.

Rust, stilte en ruimte om u heen.
Kijk voor verdere info op:
www.vakantiewoning-costabrava.nl
of bel 06-46 23 13 14

Alleroudste Geschiedenis der Mensheid

CLIMAX ATLANTIS 3E DRUK

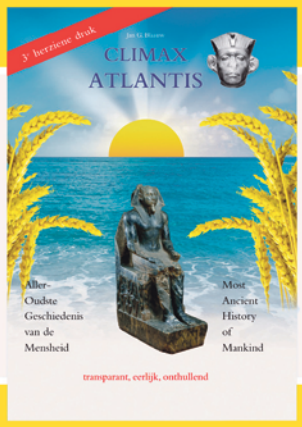

EEN CHRONOLOGISCHE UITEENZETTING VAN VELE VOLKEN

3925 v.Chr.	1e Tishri, Schepping Adam.
2269-2268 v.Chr.	De Vloed.
2069/68 v.Chr.	De Spraakverwarring.
1725-1625 v.Chr.	Egyptisch Wereldrijk Atlantis.
1695 v.Chr.	Jozef voor Pharao Sesostris III, Atlas.
1688-1681 v.Chr.	Wereldwijde Hongersnoden.
1625 v.Chr.	Uitbarsting Vulkaan Santorini. Einde Wereldrijk.
1445 v.Chr.	De Exodus, Mozes.

Ontleend aan het “Boek der boeken”, vele Oude Kronieken en de Archeologie.
ISBN nr. 978-94-91168-314. Auteur Jan G. Blaauw. **www.climax-atlantis.nl**

Jan Budding Schilderwerk

Elst (Utrecht)

Voor al uw schilderwerk,
binnen en buiten!

30% winterkorting

Bel voor een vrijblijvende offerte:
06-39 675 192

EVERREAD UITGEVERS

Leren leven uit de Bijbel

Psalm 80 - een dringende bede tot de Herder van Israël

“... breng ons terug; doe Uw aangezicht lichten, dan zullen wij verlost worden!” Driemaal klinken deze woorden in deze indrukwekkende psalm. In dit lied worden belangrijke vragen beantwoord. Waarom is Israël het uitverkoren volk? Waarom is het in verdrukking gebracht? Maar ook zien we hoe de Heere het volk - “deze wijnstok” - zou verlossen: namelijk door de Zoon, de “Man van Uw rechterhand”.

H.B. Slagter - 64 blz - 20x12,5 cm - 9789066943940 - € 5,50

Getallen in de Bijbel - Het Engelse origineel van dit boek stamt uit 1894. Het boek is verdeeld in twee hoofddelen. Het eerste gaat over het bovennatuurlijke ontwerp van de getallen in de Bijbel; met algemene informatie daarover en de bijzondere wijze waarop ze gebruikt worden. Het tweede - en grootste - deel gaat over de geestelijke betekenis van allerlei specifieke getallen in de Bijbel. Dit is inmiddels de **2e druk** van ‘Getallen in de Bijbel’!

Dr. E.W. Bullinger - 304 blz - 21x14,7 cm - 9789066943094 - € 17,50

Verkrijgbaar in de (christelijke) boekhandel of op everread.nl

Boekhandel Blankevoort

Van de Montelbaanstoren naar het Minervaplein:
Nieuwe en oude joodse wijken van
Amsterdam 1900-1944

Met 250 merendeels onbekende ansichtkaarten.

Aanbieding: nu halve prijs!
(zolang de voorraad strekt)

€ 12,50

Maak € 16,15 (prijs + € 3,65 verzendkosten)
over op NL12 INGB 0007 2780 05
t.n.v. Boekhandel Blankevoort te Amstelveen.

N.B. Vermeld s.v.p. uw naam en adres op de overschrijving!
Na ontvangst van uw betaling krijgt u het boek thuisgestuurd.

JEMIMA

Jemima is een tehuis bij Bethlehem voor kinderen en jongeren met een (ernstige) beperking. De zorg wordt verleend door lokale christenen met ondersteuning van buitenlandse vrijwilligers met ervaring in de zorg.

GEEFT U MIJ EEN TOEKOMST?

DONEER OF ADOPTEER

WWW.JEMIMA.NL

ANBI

IBAN NL53 RABO 0367 5075 60

Geja Lahpor

Wim en Gerrie van der Hoek. | Foto: Cvl

25 jaar betrokken bij Jaffa Instituut

‘Liefde op het eerste gezicht’

Al 25 jaar zijn Wim en Gerry van der Hoek met hart en ziel betrokken bij het werk van David Portowicz, oprichter van het Jaffa Instituut in Israël. Deze hulpverleningsinstelling voor minderbedeelde kinderen en hun families is actief in Israël op vijftien locaties, waarvan het hoofdgebouw in Jaffa staat.

Het Bijbelse kuststadje Joppe, dat nu Jaffa of Jafo heet, is vastgegroeid aan het moderne Tel Aviv. Het is het oudste havenstadje ter wereld. Volgens de Joodse overlevering werd Jaffa gesticht door Jafet, de zoon van Noach. Het is ook de plaats waar Jona zich inscheepte om naar Tarsis te gaan.
In dit stadje begon David Portowicz in 1982 een paar arme straatkinderen te helpen. Inmiddels is dit uitgegroeid en helpt hij zo’n vierduizend kinderen in de regio. Wim en Gerry van der Hoek uit het Zuid-Hollandse Strijen vertellen gepassioneerd over hun toewijding aan dit bijzondere werk.

Pinchas Lapide

Wim: “In 1989 overleed een vriend van mij en naar aanleiding daarvan zocht ik een boek in de boekhandel. Mijn oog viel op een boek van Pinchas Lapide, getiteld *Is de Bijbel goed vertaald?* Nadat ik dit gelezen had ging er voor mij een nieuwe wereld open, waardoor ik de Bijbel op een andere manier ging lezen. Israël had voorheen nauwelijks mijn belangstelling, maar dat veranderde toen. Ik verdiepte me steeds meer in de betekenis van Israël in de wereld én voor ons als gelovigen. Ook ging ik naar een lezing over Israël, waar ik Rebecca de Graaf-van Gelder ontmoette. Later vroeg zij aan mij of ik penningmeester van stichting Jaffa Project Nederland wilde worden, maar ik had nog nooit van het Jaffa Instituut gehoord.”

In liefde opgevangen en gecoacht

Wim moest voor zaken naar Cyprus en besloot toen samen met Gerry door te vliegen naar Israël om met eigen ogen te zien wat het Jaffa Instituut inhield en hoe het functioneerde. “Toen we zagen hoe kinderen in armoede en achterstand met veel liefde werden opgevangen en gecoacht, te eten kregen en onderwijs genoten, voelden we ons direct betrokken. Het was voor ons liefde op het eerste gezicht, en we besloten daar graag aan mee te willen werken”, vertelt Wim nog steeds overtuigd. Gerry voegt eraan toe: “Zelf hebben we geen kinderen, maar de kinderen in Jaffa zijn onze kinderen geworden.”

Achterstand

Wat is de oorzaak van de armoede? Wim: “Een groot aantal kinderen van ouders die alija hebben gemaakt (Joodse immigratie naar Israël) hebben hulp nodig vanwege een onoverbrugbare achterstand ten opzichte van taal, cultuur en onderwijs. Met name immigranten uit Ethiopië of Rusland. Daardoor raken de ouders werkloos en belanden in armoede. Ook alleenstaande moeders hebben het zwaar. Een warme maaltijd is er dan vaak niet bij, evenals goed onderwijs. Deze kansarme kinderen krijgen via het Jaffa Instituut professionele hulp en begeleiding op allerlei gebieden zoals onderwijs, recreatie en sociale vaardigheden. Maar met een lege maag kan een kind niet leren, dus een goede maaltijd is cruciaal. Dagelijks worden zevenhonderd maaltijden uitgedeeld aan deze kinderen, maar ook aan hun families.”

Joodse en Arabische kinderen

Niet alleen Joodse, maar ook Arabische kinderen worden geholpen. David Portowicz maakt geen onderscheid, want “een kind is een kind, en alle kinderen moeten gelijke kansen hebben”. Wim: “Dit gebeurt met behoud van eigen identiteit, maar deze samenleving in het klein is wel een basis en leerschool voor een goede samenwerking in groter verband. Een brug die verbindend werkt en vrede bevordert.”
Gerry: “Door toekomstperspectief te bieden, neemt het zelfvertrouwen en gevoel van eigenwaarde van de kinderen toe. Hierdoor zijn duizenden kinderen inmiddels succesvol in de maatschappij geïntegreerd. Velen van hen hebben een studie gevolgd. Uit onderzoek is gebleken dat de kinderen door de hulp van het Jaffa Instituut gezonder en gelukkiger zijn en beter presteren op school.”

Veel geld nodig

Hoewel de ouders van de deelnemende kinderen nauwelijks iets financieel hoeven bij te dragen, en er veel geld nodig is, blijkt dat er toch meestal voldoende liquide middelen aanwezig zijn. Een groot aantal vrijwilligers en een kleiner team deskundigen houden de kosten wat personeel betreft zo beperkt mogelijk. “Het Jaffa Instituut is non-profit en door de overheid erkend, hoewel deze alleen het onderwijs financiert. Maar de gemeente Tel Aviv draagt bij aan de kosten voor de sociale opvang en tientallen Israëlische ondernemingen en instellingen doneren eveneens een vast bedrag. Een bank in Israël deelt dit jaar met Pesach tweeduizend voedselpakketten uit. Ook komt er geld uit het buitenland zoals Amerika. Engeland en natuurlijk Nederland.”
Gerry besluit: “We zijn begonnen met helpen en kunnen niet stoppen zolang dit nog nodig is, en we zullen dit blijven doen zolang we dat kunnen.”

Maatschappelijke dienstplicht

Arabische Israëli’s zijn uitgezonderd van de militaire dienstplicht. Als ze willen, mogen ze wel in het leger dienen. Voor principiële dienstweigeraars is er de maatschappelijke dienstplicht, een vrijwilligersprogramma. Veel religieuze meisjes doen dit bijvoorbeeld in plaats van militaire dienst. Maar voor Arabieren is ook dit geen plicht, maar mogen ze zich wel aanmelden. Twee ngo’s kwamen onlangs met een idee voor een eigen maatschappelijke dienstplicht voor de Arabische bevolking, waarbij Arabische gemeentebestuurders het vrijwilligerswerk selecteren. De Arabische gezamenlijke lijst in de Knesset, schaarde zich achter dit initiatief.

Betere uitrusting

Nieuwe soldaten in het Israëlische leger krijgen sinds afgelopen maand een uitrusting die op hun werkzaamheden is afgestemd. In totaal investeert het leger ruim vijftig miljoen euro in de verbetering van de uitrusting. Ook krijgen soldaten de mogelijkheid om hun uitrusting aan te vullen met spullen die ze zelf graag willen hebben. | Foto: Flash90

Geen controle

De Palestijnse Autoriteit gaf begin maart voor het eerst officieel toe dat het geen controle heeft over Gaza. Een woordvoerder betichtte Hamas ervan “crises te fabriceren en fouten te verdoezelen”. De PA betaalt twintig miljoen euro per maand voor acht tot twaalf uur elektriciteit in de Gazastrook. Maar onder Hamas zijn er soms dagen met slechts drie uur spanning op het net.

Op zoek naar geroofde kunst

De erven van de Joodse krantenbaas Rudolf Mosse uit Berlijn hebben de handen ineen geslagen met diverse maatschappelijke instanties. Ze willen zo de door de nazi’s geroofde kunstcollectie van hun voorouder opsporen en vergoed krijgen. De collectie van Mosse omvatte duizenden kunstwerken. De opsporingsactie is de grootste in jaren. Ook is de bereidheid om mee te werken hoog. | Foto: AP

kort nieuws

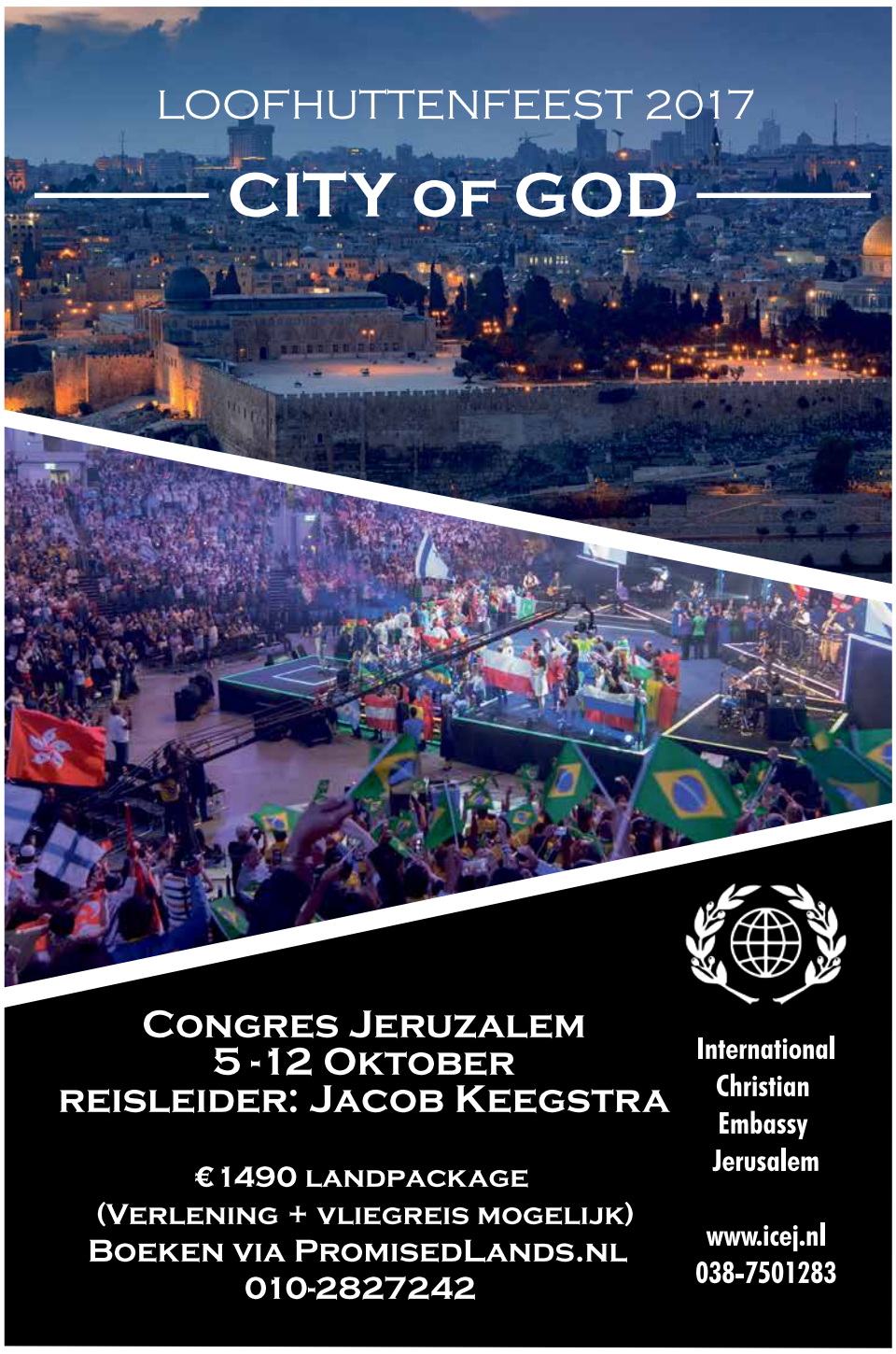

CONGRES JERUZALEM
5 -12 OKTOBER
REISLEIDER: JACOB KEEGSTRA

€ 1490 LANDPACKAGE
(VERLENING + VLIEGREIS MOGELIJK)
BOEKEN VIA PROMISEDLANDS.NL
010-2827242

International Christian Embassy Jerusalem

www.icej.nl
038-7501283

IsraëlWeekend

1 - 3 september 2017

Boeiende dagen over het volk Israël

Boek nu:
www.betteld.nl/
Israelweekend2017

ICEJ International Christian Embassy Jerusalem

De Betteld Goed ontmoeten Zelhem

INTERNATIONAL JEWISH MUSIC FESTIVAL

Het International Jewish Music Festival is een tweejaarlijks festival in Amsterdam, waaraan een uniek concours voor Joodse muziek is verbonden met artiesten uit de hele wereld. Op maandagavond 8 mei 2017 vindt in het DeLaMar Theater de grote finale plaats, met de uitreiking van de hoofdprijzen. Met uw CVI kaart bent u uitgenodigd bij onze exclusieve receptie in de Rode Foyer van het DeLaMar Theater.

De opbrengst van deze avond komt ten goede aan ALEH Jerusalem

Bestel nu uw kaarten

OMDAT BIJZONDERE ZORG NODIG IS

De High-Dependency ziekenhuisvleugel van ALEH Jerusalem heeft dringend extra ruimte nodig voor de zorg en revalidatie van ernstig meervoudig gehandicapte kinderen en jongvolwassenen. Om deze patiënten de langdurige complexe medische zorg te geven die zij nodig hebben worden er dit jaar twee verdiepingen bijgebouwd.

BESTEL VIA WWW.ISRAELACTIE.NL/IJMF-CVI.HTML
GEBRUIK CODE: CVI IJMF

Wij hebben uw hulp nodig.
Samen maken we Israël sterker!

STEUN HEN OP IBAN NL91 INGB 0000 7777 77

COLLECTIEVE ISRAELACTIE

020-644 8429 info@israelactie.nl
Postbus 7858 1008 AB Amsterdam

ALEH
Israel's network of care for people with complex disabilities

israël actief

Voor alle activiteiten geldt: Deo volente

Feest in Apeldoorn, Hoogeveen en Dordrecht

Kom ook naar een van de drie feestelijke Jeruzalemdagen in Apeldoorn, Hoogeveen en Dordrecht. We staan stil bij het feit dat de heilige stad Jeruzalem vijftig jaar geleden werd herenigd als hoofdstad van Israël.

Tijdens de Jeruzalemdagen zullen we veel samen zingen. De samenzang wordt op de drie locaties telkens door andere ensembles verzorgd. In Apeldoorn zal de bekende christelijke zanger en liedschrijver Gerald Troost optreden, in Hoogeveen zingt het Holland-Koor onder leiding van Jan Quintus Zwart, en in Dordrecht zal een speciaal voor de gelegenheid verzameld Jeruzalem-scratchkoor zingen, gedirigeerd door Bert Noteboom. Verder spreken ds. Willem J.J. Glashouwer en prof. dr. Willem J. Ouweneel over de bijzondere plaats van Jeruzalem in Gods plan met deze wereld. Daarnaast is er tijdens de Jeruzalemdagen ruimschoots de tijd om elkaar te ontmoeten en een kijkje te nemen bij de boekentafel en de Israëlproducten.
De Jeruzalemdagen beginnen om 13.00 uur en duren tot ongeveer 17.00 uur.

Zaterdag 25 maart
Gebouw055, Apeldoorn
Condorweg 1

Zaterdag 1 april
Oosterkerk, Hoogeveen
Leeuweriklaan 35

Zaterdag 29 april
Grote Kerk, Dordrecht
Lange Geldersekade 2

» Reserveer je plaats op cvi.nl/jeruzalem (bij voorkeur) of 033-2458824.

Jeruzalem-scratchkoor Dordrecht

Ben jij tussen de 15 en 30 jaar en houd je van zingen? Zing dan mee in het unieke Jeruzalem-scratchkoor dat op 29 april onder leiding van dirigent Bert Noteboom optreedt. 's Ochtends studeer je zes liederen in en 's middags nog voer je ze uit in de Grote Kerk van Dordrecht, tijdens de Jeruzalemdag van Christenen voor Israël. Meedoen is helemaal gratis. Wij zorgen voor een lunch. De bladmuziek krijg je van te voren. Meld je aan via cvi.nl/scratch.

Israëlcursus

De Israëlcursus van het voorjaar van 2017 loopt alweer bijna ten einde. Nog één cursusmoment staat op de planning, op donderdag 6 april. Dan spreekt van 17.00 – 18.30 uur Pieter van Oordt, directeur van het Israël Producten Centrum (IPC), over de achtergronden van de producten uit Israël en het werk van het IPC. Van 19.30 – 21.00 uur spreekt prof. Dr. Jacques Barth over de overdraagbaarheid van Holocausttrauma's op de volgende generatie. Hij deed hier onderzoek naar en deelt met ons zijn bevindingen. Van harte aanbevolen.

» Kijk op cvi.nl/israelcursus voor meer informatie en aanmelding. U kunt de cursus ook thuis volgen via de livestream op onze website.

Zomertentoonstelling 2017

Jubeljaar in Jeruzalem

De zomertentoonstelling van Christenen voor Israël staat dit jaar geheel in het teken van Jeruzalem. Beleef een stukje Jeruzalem in Nijkerk en leer over de geschiedenis, het heden en de toekomst van deze bijzondere stad.

De expositie begint dit jaar al vroeg. Vanaf 1 mei gaan de deuren al open. Hiermee willen we ook veel groepen en schoolklassen de mogelijkheid te bieden om de expositie te bezoeken. Wij bieden een boeiende rondleiding voor jong en oud en kunnen in overleg een leuk en leerzaam programma voor u samenstellen.

» Meer informatie? Kijk op cvi.nl/zomertentoonstelling. Hier kun je je ook als groep aanmelden.

Zutphen, Elburg en Amersfoort

Excursies

In het straatje voor museum Sjoel Elburg. | Foto: Cvl

Een gezellig en leerzaam dagje uit. Nieuwe mensen ontmoeten die ook van Israël houden. Dat is een excursie van Christenen voor Israel. En het hoeft niet duur te zijn!

In mei organiseren we een drietal boeiende excursies naar Zutphen, Elburg en Amersfoort. Hieronder vindt u een overzicht.

Dinsdag 16 mei – Zutphen

We bezoeken de synagoge van Zutphen. We worden ontvangen met koffie en koosjere boterkoek en na het bezichtigen van de sjoel genieten we van een heerlijke koosjere lunch. 's Middags maken we een stadswandeling door het Joodse verleden van Zutphen. Het programma is van 10.30 tot 15.30 uur. Kosten: € 25,-.

De wachttoren in Kamp Amersfoort. | Foto: Gerardus

Vrijdag 19 mei – Elburg

We beginnen de dag met koffie en gebak. Vervolgens bezoeken we museum Sjoel Elburg. Aan de hand van de geschiedenis van Elburgse Joden leert u veel over het Jodendom. Lunchen doen we op eigen gelegenheid. Vervolgens begint de stadswandeling met bezoek aan de Joodse begraafplaats. Het programma is van 10.30 tot 15.00 uur. Kosten: € 16,- (met museumkaart € 10,-).

In de Zutphense synagoge. | Foto: kijkopzutphen.nl

Vrijdag 26 mei – Kamp Amersfoort

We verzamelen bij Kamp Amersfoort en beginnen met een kopje koffie. Vervolgens krijgen we een rondleiding en bekijken twee korte films met getuigenissen van oud-gevangenen. De oud-gevangenen schetsen in de films een indrukwekkend beeld van hun gevangenschap in de oorlogsjaren '40-'45. Het programma is van 11.30 tot 14.00 uur. Kosten: € 5,-.

» U kunt zich aanmelden via e xcursie@cvi.nl of 033-2458824. Let op: vol is vol.

Restaurant Hoffy's. | Foto: Hoffy's

Vrijdag 4 mei
Jodendom Antwerpen verkennen

Maak kennis met het Jodendom via een uitgebreid synagogebezoek in Antwerpen. We vertrekken vanaf het centraal station te voet naar de synagoge. Daar krijgt u uitleg door de rabbijn over het Jodendom (Joodse feesten) gevolgd door een bezoek aan de bibliotheek van de synagoge, de soeka (loofhut) en ruime tijd voor vraag en antwoord. Daarna wandelen we door de Joodse wijk naar het gerenommeerde restaurant Hoffy's waar een koosjere driegangendiner inclusief drankje klaar staat. We krijgen tijdens het diner alle uitleg over de koosjere keuken.

U reist op eigen gelegenheid naar Antwerpen, maar ontvangt van tevoren uitgebreide instructies hoe u de locatie het makkelijkst kunt bereiken. Het programma is van 10.45 tot 15.30 uur. Deelname bedraagt € 39,50.

» Reservering en verdere info via cvibelgie@gmail.com of 06-39150052.

Foto: Cvl

Israël shalom wensen

Als u weleens bij een bijeenkomst van Christenen voor Israël bent geweest, is de kans groot dat u de kans heeft gekregen om een Shalomkaart in te vullen. Dit zijn bemoedigingskaarten voor Israëli's die wij door vrienden in Nederland laten invullen.

Afgelopen maand reisde een delegatie van Christenen voor Israël naar Israël om deze kaarten uit te delen. In onder meer Rishon Lezion, Tel Aviv, Be'er Sheva, Arad en Jeruzalem ging het team de straat op om kaarten uit te delen aan de bevolking van Israël om ze met uw goede wensen te bemoedigen. De reacties waren hartverwarmend. In een wereld die Israël steeds meer lijkt te verguizen zijn dit soort solidariteitsbetuigingen als een warme douche.

Wij gaan overigens gewoon door met deze actie. Dus als u eens een activiteit bezoekt, vul dan deze kaart in: wie weet wie u ermee mag bemoedigen. Misschien schrijft de ontvanger u zelfs terug!

Werkweek onderhoud Joodse begraafplaatsen

Komende zomer organiseert de stichting voor Boete en Verzoening weer een werkweek om een bijdrage te leveren in het onderhoud van Joodse begraafplaatsen.

Deze vindt plaats in de week van 24 tot 28 juli in de provincie Groningen. Op verzoek van de Joodse gemeenschap verricht u onderhoudswerk op de begraafplaatsen in Winschoten en Bad Nieuweschans.

De werkzaamheden zullen bestaan uit het herstellen van scheefgezakte en gebroken grafstenen, het weer zwart verven van de letters, overig schilderwerk en onderhoud aan het groen.

» Meer informatie: boete-verzoening.nl, c.arentze@ziggo.nl of 0320-215015.

Foto: Stichting Boete en Verzoening

Yad Vashem-expositie in Nijkerk

Je gaat niet voor je plezier naar een expositie over de Holocaust. Toch willen we u dit van harte aanbevelen. 'Nooit weer', zeggen we tegen elkaar wanneer we terugdenken aan de systematische moord en vernedering door de nazi's. Maar wat is dat 'nooit weer' waard als we niet blijven gedenken?

De expositie *Shoah – Hoe was het menselijkerwijs mogelijk?* van Yad Vashem is tot 29 april dagelijks van 10.00 tot 16.00 uur te zien in het Israëlcentrum in Nijkerk. Op zon- en feestdagen gesloten.

Ds. Henk Poot

Een cadeau voor het hart van Israël

De jongeren van Beth Haggai

Vijftig jaar geleden – een jubeljaar – werd de Oude Stad Jeruzalem verenigd met het jonge en moderne westelijke deel van de stad. In 1948 was de Oude Stad bezet door het Jordaanse leger maar na de Zesdaagse Oorlog kwamen de Olijfberg, de eeuwenoude Joodse wijk, de Klaagmuur en de Tempelberg weer in handen van Israël.

In die week in 1967, toen alle buurlanden aanvielen om een einde te maken aan de Joodse staat, kwam ook als een wonder het Bijbelse hart van Israël weer in bezit van Gods volk. Plaatsen als Shilo, Bethel, de Ebal en de Gerizim en de graven van de aartsvaders en -moeders in Hebron konden weer door Joden bezocht worden. En bedenk: Judea en Samaria betekenen veel meer voor de identiteit van Israël dan Tel Aviv of Haifa.
Het is prachtig om in dit bijzondere jaar Jeruzalem een bijzonder cadeau te schenken en wel in de vorm van steun aan Aleh, maar het is ook prachtig om een geschenk te geven aan het Bijbelse hartland.

Hulp voor jongeren

We hebben gekozen voor Beth Haggai. Net even ten zuiden van Hebron, halverwege Jeruzalem en Be'er Sheva ligt dit bijzondere dorp dat in 1984 door een groep jonge pioniers gesticht werd na de moord op drie van hun vrienden. Vastbesloten om er iets moois van te maken, besloten zij om er jongeren met problemen te gaan opvangen om hun een nieuwe toekomst te geven.
Nu, dertig jaar later, heeft Beth Haggai zes opvanghuizen voor tieners die psychische problemen hebben, misbruikt zijn of op een andere manier aan de grond zitten. In elk huis woont een jong echtpaar, dat daar tien jongeren verzorgt. Zij worden geholpen door een team professionele hulpverleners, maar ook door de school en de werkplaatsen die garant staan voor een opleiding en het leren van een vak. Daarnaast worden de gezinnen begeleid door een rabbijn die de jongeren vertelt over een Bijbelse manier van leven. De jongeren blijven er twee tot vijf jaar en de echtparen gemiddeld zo'n drie jaar. En het is prachtig om te horen hoe deze jongeren een goede plek in de samenleving vinden dankzij dit werk.

Een nieuw (t)huis

Deze zomer bezocht ik Beth Haggai samen met mijn vrouw. We vroegen hun waar wij als Christenen voor Israël hen mee konden steunen. De leiding vroeg ons te helpen bij de inrichting van een nieuw, zevende huis: van een keuken en bedden tot en met computers, en met de aanschaf van een eigen schaapskudde. Al met al denken we zelf nu aan een bedrag van € 75.000. We hopen dat cadeau met uw steun aan het einde van het jaar te kunnen overhandigen. Helpt u mee?

» Stort uw gift voor Beth Haggai op rekeningnummer NL38 ABNA 0529 310 252 van Christenen voor Israël en vermeld daarbij 'Beth Haggai'. Alvast hartelijk dank!

Nieuw Israëlcentrum

Een win-winsituatie

Een win-winsituatie, zo kun je de bouw van het nieuwe Israëlcentrum wel omschrijven. Meestal is de bouw van een nieuw pand een dure aangelegenheid en zou u zich zorgen kunnen maken over waar uw giften uiteindelijk aan worden besteed. In het geval van ons nieuwe Israëlcentrum mogen we u geruststellen. Sterker nog: we gaan het pand huren voor een prijs die lager ligt dan die van het huidige Israëlcentrum. Daarbij komt dat we een groter pand krijgen, met een ruime zaal voor samenkomsten op de begane grond, en boven een permanente expositieruimte met filmzaal. Al met al dus zeker een win-winsituatie.

Voor het inrichten van het nieuwe pand is wel geld nodig. Daarbij vragen we uw hulp. Helpt u mee? Stort uw bijdrage op NL38 ABNA 0529 310 252 van Christenen voor Israël onder vermelding van 'Inrichting Israëlcentrum'. Alvast hartelijk dank!

24 mei, Jeruzalemdag

Concert Hineni Symfonie Orkest

Van welke muziekstijl u ook liefhebber bent, het luisteren naar een liveconcert van een symfonieorkest is een geweldige belevenis. Zo'n belevenis hoeft helemaal niet duur te zijn en bovendien kunt u hiermee Israël steunen. Het Hineni Symfonie Orkest speelt namelijk voor het Hineni Centrum. De opbrengst van elk benefietconcert gaat naar het goede werk van Benjamin Philip in Jeruzalem.
Op Jeruzalemdag, 24 mei, geeft het orkest een prachtig concert in Bunschoten.

» Kijk op hinenisymfonieorkest.nl voor meer informatie en kaarten.

Bijbelstudieweekend met Henk Binnendijk

Van 19 tot 21 mei organiseert Christenen voor Israël een Bijbelstudieweekend met Henk Binnendijk in conferentiecentrum De Betteld in Amerongen. Ben je tussen de 20 en 45 jaar oud? Kom je dan verdiepen in het thema De God van Abraham, Isaak en Israël.

Naast Bijbelstudies van Henk Binnendijk zullen ook opperrabbijn Binyomin Jacobs, ds. Kees van Velzen en ds. Willem Glashouwer spreken. Maar er is natuurlijk ook veel tijd voor lofprijzing, gezelligheid, maaltijden, kampvuur en meer!

Voor 129 euro all-in neem je deel en verblijf je in een vierpersoonskamer met gedeeld sanitair. Liever iets meer luxe? Dan kun je voor 159 euro in een tweepersoonskamer verblijven.

» Kijk voor meer informatie en het opgaveformulier op cvi.nl/bijbelstudieweekend.

Foto's: CvI

JERUSALEM

DECLARATION

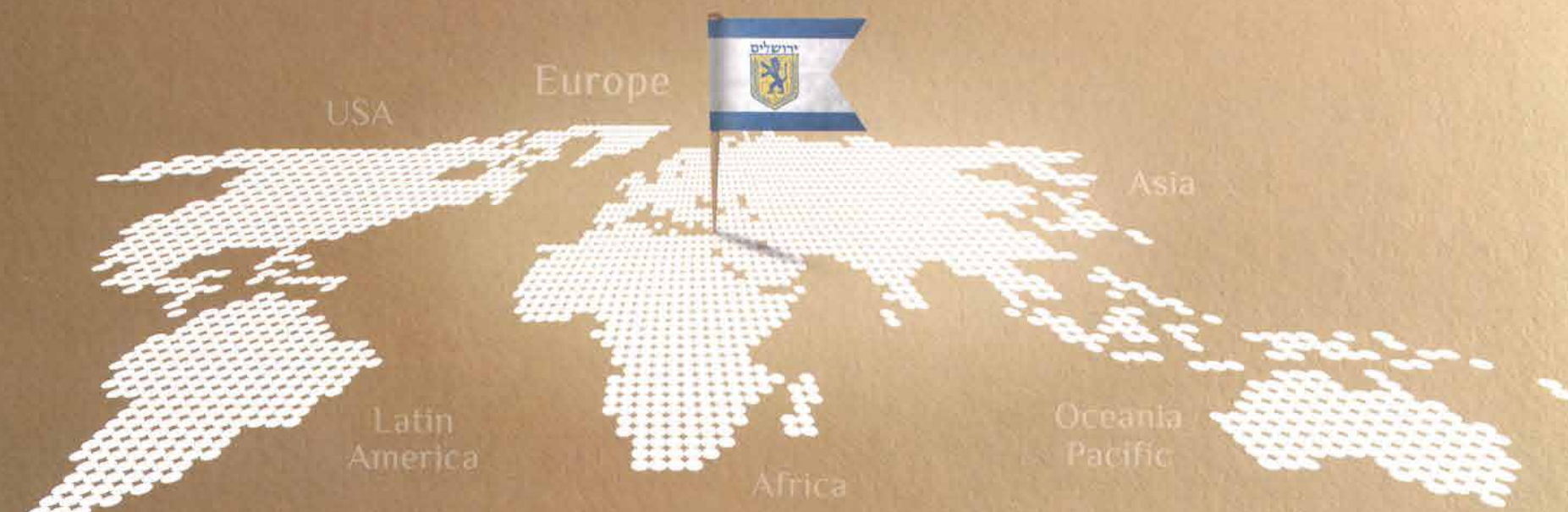

Israel does not exist by the grace of the United Nations, nor by the grace of Europe, nor the Arab princes of the Middle East or of power blocks in the Far East. Israel does not exist by the grace of Christianity or the grace of Islam. Israel exists by the grace of God, on the basis of an everlasting Covenant that the LORD made with Israel, to which He swore a solemn oath that He will never break.

Therefore: we solemnly declare, on behalf of thousands of Christians around the world, that Jerusalem is the undivided capital of the Jewish State of Israel and is the City of G'd waiting for the rightful King of kings and the Lord of lords, the Messiah of Israel to come and take His place on the throne of His Father David – and of His Kingdom there shall be no end.

One day the words of the prophet Isaiah will come to pass:

'In the last days the mountain of the LORD's Temple will be
established as the highest of the mountains;
it will be exalted above the hills, and all nations
will stream to it.

Many peoples will come and say,
"Come, let us go up to the mountain of the LORD,
to the temple of the G'd of Jacob.
He will teach us His ways,
so that we may walk in His paths."

The law will go out from Zion,
the Word of the LORD from Jerusalem.
He will judge between the nations
and will settle disputes for many peoples.

They will beat their swords into plowshares
and their spears into pruning hooks.
Nation will not take up sword against nation,
nor will they train for war anymore.'
Isaiah 2:2-4

CHRISTIANS FOR ISRAEL

Presented to His Excellency Reuven Rivlin, President of the State of Israel, by Christians for Israel on the occasion of the 50th anniversary of the reunification of Jerusalem

Jerusalem, 7th of March 2017

Willem J.J. Glashouwer	Leon E. Meijer	Roger F.G. van Oordt	Andrew E.L. Tucker
INTERNATIONAL PRESIDENT	INTERNATIONAL CHAIRMAN	EXECUTIVE DIRECTOR NETHERLANDS	EXECUTIVE DIRECTOR INTERNATIONAL

Forum Christenen voor Israël 2017

Jeruzalem, het hart van de wereld

Vrienden ontmoeten en samen nadenken en delen hoe we wereldwijd meer christenen kunnen bereiken met onze boodschap over Israël. Daarover ging het Forum dat we afgelopen maand in Jeruzalem hielden. Dit jaar met een extra reden: Jeruzalem is vijftig jaar herenigd als hoofdstad van Israël.

Vanuit ruim 35 landen kwamen meer dan 80 mensen naar de heilige stad. Al deze mensen zetten zich in hun eigen land in om in de kerken, onder christenen, namens Christenen voor Israël te onderwijzen over Israël. Die taak kan eenzaam zijn, en van tijd tot tijd ook zwaar, en soms zelfs gevaarlijk. Het tweejaarlijks forum van Christenen voor Israël is een plek van ontmoeting, bemoediging en onderwijs, van en voor broeders en zusters die hart hebben voor Israël.

Jeruzalemverklaring
Dit jaar stond het forum in het teken van Jeruzalem. Geen stad ter wereld waar zoveel over te zeggen is als Jeruzalem. En er wordt veel over gezegd, goed en slecht. Daarom overhandigden wij aan de Israëlische president in een persoonlijke ontmoeting de Jeruzalemverklaring. Daarin staat dat Israël niet bestaat bij de gratie "van de Verenigde Naties (...) of het christendom of de islam. Israël bestaat door de genade van God die een eeuwig verbond sloot met Israël. Daarom verklaren we, namens duizenden christenen wereldwijd, dat Jeruzalem de ongedeelde hoofdstad is van de Joodse staat Israël." U kunt de verklaring op de pagina hiernaast lezen.

Bemoedigende woorden
Het Forum gaf ruimte aan veel sprekers: van geschiedkundige tot rabbijn, dominee en journalist. Ook mochten we horen uit alle landen waar we zijn vertegenwoordigd wat de situatie ter plekke is en hoe zij zich inzetten om te evangeliseren in de kerk.

Receptie
Ook was er een feestelijke receptie met de titel *Celebrate Jerusalem*, waarin we onze vrienden in Israël mochten ontmoeten. Op de receptie dankte een woordvoerder van de premier voor alle steun die wij als christenen aan de staat Israël geven.
Rabbijn David Portowicz van het Jaffa Instituut is al lange tijd een vriend van Christenen voor Israël. Hij zei: "Toda raba – dank u wel!" Hij vulde die woorden aan met een prachtige uitleg over de diepe betekenis van die woorden, woorden die veel verder gaan dan een snel gezegd 'dank je wel'. De avond eindigde met de priesterlijke zegen uitgesproken door opperrabbijn Eliezer Simcha Weisz van de regio Emek Hefer.

Foto's: Cvl

Jan van Dijk

Help de Lone Soldiers

Een thuis ver van huis

Als je in het Israëlische leger dient en je familie woont buiten Israël, dan ben je een *Lone Soldier*. Joodse jongeren tussen de 18 en 23 jaar komen vanuit de hele wereld naar Israël om te dienen in het leger.

Lone soldiers poseren met Sara Netanyahu, de vrouw van de Israëlische premier tijdens een ontmoeting. | Foto: Flash90

Geadopteerd door Sde Eliyahu
Gelukkig worden *Lone Soldiers* door veel gemeenschappen in Israël geadopteerd. Zo ben ik in contact gekomen met Brian Nulman, die de jongens en meisjes huisvest en begeleidt in de orthodoxe kibboets Sde Eliyahu, gelegen in de Jordaanvallei.
Hij vertelt: "Ik verzorg nu alweer negen jaar het Lone Soldier-programma in Sde Eliyahu. Ik begeleid de jongens en meisjes van de eerste tot de laatste dag dat ze in dienst zijn. Deze 'kinderen' worden geconfronteerd met de realiteit bij de verdediging van de Joodse staat. Ze komen vanuit de hele wereld en weten maar weinig van wat het betekent om Israëli te zijn.
Na een vermoeiende week probeer ik in het weekend er voor hen te zijn. Ik krijg soms in het holst van de nacht telefoontjes, wanneer ze heimwee hebben naar huis. Ik vertel hun dat het leger geen scouting is; je kunt in gevechtssituaties terechtkomen waarbij zelfs doden vallen; het is geen videospel! Elke zaterdag kook ik voor zo'n 25 jongens en meisjes. Dan praten we over de afgelopen week. Ik bezoek alle ceremonies: van het trouw zweren aan het leger, het ontvangen van het brevet en de officierstitel, tot het afzwaaifeest.
Wij zijn ontzettend blij met uw bijdrage en zullen deze gebruiken voor de inrichting van de nieuwe woning, zodat de jongens en meisjes hier een thuis hebben."

» Help deze Lone Soldiers door uw bijdrage op NL38 ABNA 0529 310 252 en vermeld daarbij 'Lone Soldiers Sde Eliyahu'. Heel erg bedankt!

Shalomfonds
NL38 ABNA 0529 310 252

Excursies

Corrie ten Boomhuis Haarlem
Op 18 april organiseert Christenen voor Israël van 12.00 tot 13.30 uur een excursie naar het Corrie ten Boomhuis in Haarlem onder leiding van Marianne Glashouwer. Deelname bedraagt slechts 6 euro per persoon. Er is beperkt plaats. Geef u op (verplicht) via excursie@cvi.nl of 033-2458824.

Joods Amsterdam
Op 3 mei kunt u van 12.00 tot 17.00 uur deelnemen aan een excursie naar Joods Amsterdam onder leiding van rabbijn Shmuel Katz en Marianne Glashouwer. Kosten voor deelname bedragen 25 euro per persoon. Eventueel kunt u de dag uitbreiden met een koosjer diner voor 30 euro. Geef u op via cvi.nl/amsterdam of 033-2458824.

Massimo catarinella CC3.0 Wikimedia Commons

agenda

Voor alle activiteiten geldt: Deo Volente

Joodse kalender

1 april 2017
Thoralezing: *Wajikrá*, Leviticus 1:1-5:26. Haftaralezing: Jesaja 43:21-44:23

8 april 2017
Thoralezing: *Tsav*, Leviticus 6:1-8:36. Haftaralezing: Jeremia 7:21-8:3, 9:22-23

11 april 2017, Pesach
Thoralezing: Exodus 12:21-51; Numeri 28:19-25. Haftarahlezing: Jozua 5:2-6:1

12 april 2017, Pesach
Thoralezing: Leviticus 22:26-23:44; Numeri 28:19-25. Haftarahlezing: 2 Koningen 23:1-9, 21-25

13 april 2017, Pesach
Thoralezing: Exodus 13:1-16; Numeri 28:19-25

14 april 2017, Pesach
Thoralezing: Exodus 22:24-23:19; Numeri 28:19-25

15 april 2017, Pesach
Thoralezing: Exodus 33:12-34:26; Numeri 28:19-25. Haftarahlezing: Ezechiël 36:37-37:14

16 april 2017, Pesach
Thoralezing: Numeri 9:1-14; 28:19-25

17 april 2017, Pesach
Thoralezing: Exodus 13:17-15:26; Numeri 28:19-25. Haftarahlezing: 2 Samuël 22:1-51

18 april 2017, Pesach
Thoralezing: Deuteronomium 15:19-16:17; Numeri 28:19-25. Haftarahlezing: Jesaja 10:32-12:6

22 april 2017
Thoralezing: *Sjemini*, Leviticus 9:1-11:47. Haftarahlezing: 2 Samuël 6:1-7:17

24 april 2017
Jom Hasjoa (Herdenking 'Holocaust')

29 april 2017
Thoralezing: *Tazría*, Leviticus 12:1-13:59. Haftarahlezing: 2 Koningen 4:42-5:19
Thoralezing: *Metsorá*, Leviticus 14:1-15:23. Haftarahlezing: 2 Koningen 7:3-20

2 mei 2017
Jom Ha'atsmaoet (Onafhankelijkheidsdag Israël)

Sprekers

Zaterdag 25 maart
13.00 – 17.00 uur: **Apeldoorn:** Feestelijke Jeruzalemdag. Locatie: Gebouw 055, Condorweg 1. Sprekers: Ds. Willem J.J. Glashouwer en prof. dr. Willem J. Ouweneel. Muziek: Gerald Troost & band. Toegang gratis, wel van tevoren aanmelden via cvi.nl/jeruzalem of 033-2458824.

Maandag 27 maart
20.00 uur: **Heerenveen:** Seminar ds. Henk Poot (1/3). Locatie: Trinitas, Coehoorn van Scheltingaweg 1. Thema: Jeruzalem, stad van de grote Koning.
19.30 uur: **Vaassen:** Seminar ds. Willem J.J. Glashouwer (3/3). Locatie: De Rank, Torenstraat 15. Thema: Waarom eindtijd? Tekenen der tijden.

Dinsdag 28 maart
19.30 uur: **Goudswaard:** Lezing Marianne Glashouwer voor vrouwenvereniging. Locatie: Rehoboth, Koningin Julianastraat 27. Thema: Met vreugde God dienen – Israëls feesten.

Woensdag 29 maart
20.00 uur: **Eastermar:** Seminar ds. Henk Poot (3/3). Locatie: De Hoge Stins, Torenlaan 12-14. Thema: Abraham, de vriend van God.

Donderdag 30 maart
19.30 uur: **Urk:** Lezing ds. Henk Poot. Locatie: Herv. Gem. de Ark, Vlechttuinen 4. Thema: Waarom vertillen de volken zich toch aan Jeruzalem?
20.00 uur: **Nieuwer ter Aa:** Lezing ds. Jaap de Vreugd. Locatie: het Anker, Kerklaan 4. Thema: Israël.

Zaterdag 1 april
13.00 – 17.00 uur: **Hoogeveen:** Feestelijke Jeruzalemdag. Locatie: Oosterkerk, Leeuweriklaan 35. Sprekers: Ds. Willem J.J. Glashouwer, prof. dr. Willem J. Ouweneel. Muziek: Holland-Koor o.l.v. Jan Quintus Zwart. Toegang gratis, wel van tevoren aanmelden via cvi.nl/jeruzalem of 033-2458824.

Maandag 3 april
20.00 uur: **Heerenveen:** Seminar ds. Henk Poot (2/3). Locatie: Trinitas, Coehoorn van Scheltingaweg 1. Thema: Jeruzalem, stad van de grote Koning.

Dinsdag 4 april
19.30 uur: **Leeuwarden:** Lezing ds. Henk Poot. Locatie: Kurioskerk, Julianalaan 38. Thema: Zoon van de Gezegende.

Woensdag 5 april
20.00 uur: **Alblasserdam:** Seminar ds. Henk Poot (1/2). Locatie: Evang. Gemeente Jozua, Amperestraat 4. Thema: Gered door Jezus, Geleid door de Geest, Gezonden in de wereld.
20.00 uur: **Abbenbroek:** Lezing ds. Kees van Velzen. Locatie: Hervormde Kerk, Kerkplein 11. Thema: Zie Ik ben met jullie tot aan de voleinding van de wereld.

Donderdag 6 april
17.00 – 21.00 uur: **Nijkerk:** Israëlcursus (5/5). Locatie: Israëlcentrum, Patroonstraat 1. Met Pieter van Oordt (Alles over Israëlproducten) en prof. dr. Jacques Barth (Zijn oorlogstrauma's erfelijk?). Kosten € 10,-, aanmelden via bijeenkomst@cvi.nl of 033-2458824. Meer informatie: cvi.nl/israelcursus.
20.00 uur: **Groningen:** Lezing ds. Kees Kant. Locatie: Immanuelkerk, Overwinningsplein 1. Thema: De grote rol van Israël in Gods heilsplan met de wereld.
20.00 uur: **Sloten:** Lezing ds. Henk Poot. Locatie: Grutte Tsjerke, Heerenwal 52. Thema: Jezus, Israël en Jeruzalem.

Maandag 10 april
19.45 uur: **Voorburg:** Lezing Heleen Bénard. Locatie: De Groene loper, van Royenwestraat 2. Thema: Met hart en ziel.
20.00 uur: **Heerenveen:** Seminar ds. Henk Poot (3/3). Locatie: Trinitas, Coehoorn van Scheltingaweg 1. Thema: Jeruzalem, stad van de Grote Koning.

Dinsdag 11 april
20.00 uur: **Hoorn:** Lezing ds. Jaap de Vreugd. Locatie: Kerkelijk Centrum Het Octaaf, J.D. Pollstraat 1. Thema: Jeruzalem dat ik bemin.

Woensdag 12 april
19.30 uur: **Goes:** Thema-avond met André Diepenbroek en Theo Koppes. Thema: Uitleg van de Seideravond. Voor en na de thema-avond gelegenheid bezoek expositie De grote terugkeer. Locatie: Calvijncollege, Klein Frankrijk 19. Graag van tevoren aanmelden bijeenkomst@cvi.nl of via 033-2458824. Kosten € 5,00.

Donderdag 13 april
20.00 uur: **Kamerik:** Lezing ds. Kees van Velzen. Locatie: Hervormd Centrum Elim, Burg. Talsmaweg 19. Thema: Zie Ik ben met jullie, tot aan de voleinding van de wereld.

Dinsdag 18 april
20.00 uur: **Eindhoven:** Lezing ds. Jaap de Vreugd. Locatie: De Schuilplaats, Marconilaan 70. Thema: Israël.

Woensdag 19 april
19.45 uur: **Overberg:** Lezing voor Christelijke Plattelandsvrouwen Overberg met Marianne Glashouwer. Locatie: De Buurthucht, Haarweg 39b. Thema: Het Joodse gezinsleven en de Joodse vrouw. Aanmelden verplicht via mevrouw M. de Roos 0343-481134, toegang 3 euro.
20.00 uur: **Alblasserdam:** Seminar ds. Henk Poot (2/2). Locatie: Evang. Gemeente Jozua, Amperestraat 4. Thema: Gered door Jezus, geleid door de Geest, gezonden in de wereld.

Donderdag 20 april
19.30 uur: **Lunteren:** Lezing Vrouwenvereniging met Heleen Bénard. Locatie: Bethelkerk, Schaepmanstraat 2. Thema: Zijn kostbaar bezit.
20.00 uur: **Moordrecht:** Lezing Vrouwen- en Mannenvereniging met Marianne Glashouwer. Locatie: Bethelkerk, Molenlaan 1. Thema: Gods trouw aan Israël, ook aan ons.

Dinsdag 25 april
20.00 uur: **Oldebroek:** Lezing ds. Willem J.J. Glashouwer. Locatie: Het Open Huis, Kerkstraat 8. Thema: Israël en Ismaël.

Woensdag 26 april
20.00 uur: **Lemmer:** Lezing ds. Jaap de Vreugd. Locatie: Het Baken, Wiepke Hofstraat 2. Thema: Israël.

Vrijdag 28 april
19.45 uur: **Ulrum:** Lezing Tjerko van der Wouden. Locatie: Christelijk Gereformeerde Kerk, Singel 52, Wiepke Hofstraat 2. Thema: Israël.

Zaterdag 29 april
13.00 tot 17.00 uur: **Dordrecht:** Feestelijke Jeruzalemdag. Locatie: Grote Kerk, Lange Geldersekade 2. Sprekers: Ds. Willem J.J. Glashouwer, prof. dr. Willem J. Ouweneel. Muziek: Jeruzalem-scratchkoor o.l.v. Bert Noteboom. Toegang gratis, wel van tevoren aanmelden via cvi.nl/jeruzalem of 033-2458824.

Woensdag 3 mei
20.00 uur: **Zoetermeer:** Lezing Aglow Zoetermeer met Heleen Bénard. Locatie: Stadsboerderij de Weidemolen, Burg. Middelberglaan 2. Thema: Israël, verheug je in je Maker.

Zaterdag 6 mei
19.30 uur: **Rotterdam:** Lezing Heleen Bénard. Locatie: Stichting Exobus, Van Zwietenlaan 1 (metrostation Zuidplein). Thema: Profetische vreugde.

Dinsdag 9 mei
20.00 uur: **Gorinchem:** Lezing ds. Jaap de Vreugd. Locatie: VEG De Ark, Kennelweg 14. Thema: De plaats van Israël in Gods heilsplan.

Woensdag 10 mei
19.45 uur: **Dordrecht:** Lezing ds. Henk Poot. Locatie: Krooswijkhof, Singel 184-186. Thema: afsluitende avond over Abraham.
20.00 uur: **Stadskanaal:** Lezing ds. Kees Kant. Locatie: Christengemeente Rehoboth, Hoofdkade 139a. Thema: De grote rol van Israël in Gods heilsplan met de wereld.

Donderdag 11 mei
10.00 – 15.30 uur: **Nijkerk:** Predikantendag met rabbijn Shmuel Katz en mevr. dr. Hélène Evers. Locatie: Goede Herderkerk, Willem Alexanderplein 14. Aanmelding is verplicht, uiterlijk tot 5 mei via bijeenkomst@cvi.nl of 033-2458824. Kosten: E 17,50 (inclusief lunch).

Woensdag 17 mei
20.00 uur: **Steenbergen:** Lezing ds. Kees van Velzen. Locatie: 't Crommiel, Krommeweg 1. Thema: Israël. Woensdag 19 april
20.00 uur: **Alblasserdam:** Seminar ds. Henk Poot (2/2). Locatie: Evang. Gemeente Jozua, Amperestraat 4. Thema: Gered door Jezus, geleid door de Geest, gezonden in de wereld.

Muziek

Vrijdag 24 maart
19.45 uur: **Balk:** Zingen voor Israël. Locatie: De Paadwizer, Siemen de Jongstrjitte 2.

Dinsdag 28 maart
19.45 uur: **Bleiswijk:** Zingen voor Israël. Locatie: Dorpskerk, Kerkstraat 4.

Woensdag 19 april
19.15 uur: **Goes:** Zingen voor Israël. Locatie: Calvijncollege, Klein Frankrijk 19. Muzikale medewerking: Jong Mannenkoor Salomo uit Nieuwdorp o.l.v. Peter Wildeman, Jongerenkoor Elsafan uit Goes o.l.v. Flip Markwat. Begeleiding: Tim Eggebeen, piano, Elsemieke Bolle, dwarsfluit, Judith van Eck, trompet.

Zaterdag 6 mei
19.15 uur: **Meppel:** Zingen voor Israël. Locatie: Grote- of Mariakerk, Hoofdstraat 52.

Dinsdag 9 mei
19.45 uur: **Barneveld:** Zingen voor Israël. Locatie: Immanuëlkerk, Achterdorpstraat 5.

Woensdag 24 mei
19.30 uur: **Bunschoten:** Jeruzalemdagconcert Hineni Symfonie Orkest. Kaarten 15,00 euro voorverkoop, 17,50 euro aan de zaal, kinderen t/m 12 jaar gratis. Te bestellen via hinenisymfonieorkest.nl.

Overig

Woensdag 29 maart
14.30 – 18.30 uur: **Goes:** Tentoonstelling De grote terugkeer. Locatie: Calvijn College, Klein Frankrijk 19. Gratis toegang.

Woensdag 5 april
14.30 – 18.30 uur: **Goes:** Tentoonstelling De grote terugkeer. Locatie: Calvijn College, Klein Frankrijk 19. Gratis toegang.

Woensdag 12 april
14.30 – 19.30 uur: **Goes:** Tentoonstelling De grote terugkeer. Locatie: Calvijn College, Klein Frankrijk 19. Gratis toegang.

Woensdag 19 april
14.30 – 19.30 uur: **Goes:** Tentoonstelling De grote terugkeer. Locatie: Calvijn College, Klein Frankrijk 19. Gratis toegang.

Tot 29 april
10.00 – 16.00 uur: **Nijkerk:** Shoah – Hoe was het menselijkerwijs mogelijk? Unieke Yad Vashem-tentoonstelling in het Israëlcentrum, Patroonstraat 1. Dagelijks gratis te bezichtigen (zondag gesloten).

1 mei – 31 augustus
10.00 – 16.00 uur: **Nijkerk:** Zomertentoonstelling Jubeljaar in Jeruzalem. Locatie: Israëlcentrum, Patroonstraat 1. Voor alle leeftijden geschikt. Toegang en consumptie gratis (zondag gesloten). Meer informatie: cvi.nl/zomertentoonstelling.

Excursies

Dinsdag 18 april
12.00 – 13.30 uur: **Haarlem:** Excursie Corrie ten Boomhuis o.l.v. Marianne Glashouwer. Locatie: Barteljorisstraat 19. Kosten: 6,00 euro. Opgave verplicht. Er is nog beperkt plaats. Opgave via excursie@cvi.nl of 033-2458824.

Donderdag 3 mei
12.00 – 17.00 uur: **Amsterdam:** Excursie Joods Amsterdam o.l.v. rabbijn Katz en Marianne Glashouwer. Locatie: Gerard Doustraat 238 in Amsterdam. Kosten: 25,00 euro, optioneel met koosjer diner á 30 euro (totaal E 55,00). Opgave via cvi.nl/amsterdam of 033-2458824.

Vrijdag 4 mei
10.45 – 15.30 uur: **Antwerpen:** Excursie Jodendom Antwerpen verkennen o.l.v. Ben Vandeputte. Wandeling Joodse buurt, bezoek synagoge en koosjere maaltijd bij Hoffy's. Kosten E 39,50. Info en aanmelden: cvibelgie@gmail.com of 06-39150052.

Dinsdag 16 mei
10.30 – 15.00 uur: **Zutphen:** Excursie synagoge o.l.v. Heleen Benard. Locatie: Dieserstraat 11. Kosten: 25,00 euro. Opgave via excursie@cvi.nl of 033-2458824.

Vrijdag 19 mei
10.30 – 15.00 uur: **Elburg:** Excursie Joods Elburg o.l.v. Heleen Benard. Locatie: Juffenstraat 21 in Elburg. Kosten: 16,00 euro, met museumkaart 11,00 euro. Opgave via excursie@cvi.nl of 033-24588244.

Vrijdag 26 mei
10.30 uur: **Amersfoort:** Excursie Kamp Amersfoort o.l.v. Heleen Benard. Locatie: Loes van Overeemlaan 19 te Leusden. Kosten: 5,00 euro. Opgave via excursie@cvi.nl of 033-2458824.

Israëlconsulenten

Het Israël Producten Centrum heeft een uitgebreid netwerk van consulenten door heel Nederland. Via israelwinkel.nl of 033-2458814 vindt u de contactgegevens van een consulent(e) bij u in de buurt.

De krant

Krant 301 verschijnt op dinsdag 2 mei 2017.

colofon

Israël Aktueel is een uitgave van stichting Christenen voor Israël. Het abonnement is bij de donatie inbegrepen. De hoogte hiervan bepaalt u zelf.

Patroonstraat 1, 3861 RN Nijkerk | Postbus 1100, 3860 BC Nijkerk | 033-2458824
info@christenenvoorisrael.nl | christenenvoorisrael.nl | twitter.com/cvisrael
facebook.com/christenenvoorisrael | Algemeen: NL87 ABNA 051 385 2905
Projecten: NL38 ABNA 0529 310 252

Christenen voor Israël België vzw, Postbus 4, 2845 Niel | 0486-440862
cvibelgie@gmail.com | Bankrekening: BE91 000 165 450 876

DOELSTELLING: Stichting Christenen voor Israël stelt zich ten doel om christenen in Nederland bewust te maken van de betekenis van het Joodse volk in Gods handelen met deze wereld. Zij doet dit door het geven van betrouwbare informatie over land, volk en staat van Israël. Zij roept christenen op tot solidariteit met Israël en wijst elke vorm van antisemitisme af. Zij gaat hierbij uit van het gezag en de betrouwbaarheid van de Bijbel als Gods Woord. Zij steunt Israël metterdaad en is werkzaam in Nederlandse kerken en gemeenten.

BESTUUR: D.G. Schutte (voorzitter), W.A. van der Hoff (vicevoorzitter), J. van Dijk (secretaris), R. Fluit (penningmeester), ds. B. Haverkamp, ds. G. Krol, dr. L. Meijer, F. de Lange.

REDACTIE: Hoofdredactie: Pim van der Hoff | Eindredactie: Marijke Terlouw
Redactie: Ruben Ridderhof

TECHNISCHE REALISATIE: Novente vormgevers, Lunteren

ADVERTENTIES: BDU Uitgeverij, Barneveld | Roel Abraham, 06-54 27 42 44, r.abraham@bdu.nl

De schrijvers in deze krant vertegenwoordigen niet noodzakelijkerwijs de visie van de stichting. In interviews zijn de geïnterviewden verantwoordelijk voor hun uitspraken. | Het copyright op artikelen in *Israël Aktueel* berust bij de redactie, dan wel bij de auteurs. Niets mag worden overgenomen zonder toestemming van de redactie. | Christenen voor Israël aanvaardt geen aansprakelijkheid voor goederen en diensten van adverteerders.

Solidariteitsreizen naar Israël

Verrijkt terugkeren

Foto: Flash90

Foto: Flash90

Foto: Jaco Klamer

Er zijn talloze prachtige citaten te vinden over de waarde van reizen. Los uit je eigen omgeving en dagelijkse beslommeringen kom je als mens tot rust. Tegelijk lijkt onze geest ontvankelijker. Je vindt tijd voor bezinning en om te leren.

Israël

Christenen voor Israël wil christenen bewust maken van Gods handelen met Israël en daadwerkelijk tot zegen zijn. Waar kan dit nu beter dan in Israël zelf? Reis met ons mee, met de Bijbel open en ontdek zelf hoe Gods beloften werkelijkheid worden. Bemoedig de inwoners en proef de veelzijdigheid van het land.

» Kijk op relireizen.nl/cvi voor details en aanmelding.

Reizenprogramma 2017

Verrassingsreis	
maandag 17 – donderdag 26 juli	€ 1795,-
Jeruzalemreis	
maandag 4 – dinsdag 12 september	€ 1395,-
Bijbelreis	
maandag 16 – donderdag 26 oktober	€ 1775,-
Vogelvluchtreis	
maandag 16 – maandag 23 oktober	€ 1395,-

Oekraïne

Al ruim twintig jaar is Christenen voor Israël actief in Oekraïne om te helpen bij de terugkeer van Joden naar Israël en steun te geven aan de Joodse gemeenschap. Reis met ons mee en help bij het inpakken en uitdelen van voedselpakketten. Koen Carlier, onze veldwerker, laat u ook iets zien van de vreselijke Holocaustgeschiedenis van dit bewogen land.

» Kijk voor meer informatie op cvi.nl/reizen.

Oekraïnereizen 2017

U kunt zich nog opgeven voor een van onderstaande reizen. De reissom is € 790,00 all-in. Mail hiervoor naar reizen@cvi.nl.

- 16 – 24 juni
- 16 – 23 september (internationale Isrealityreis)
- 7 – 14 oktober (herhalersreis)
- 11 – 18 november
- 9 – 16 december

Zingen voor Israël

Jongerenkoor Elsafan treedt voor u op in Goes op 19 april. | Foto: Elsafan

De komende maand hopen wij weer op vier plaatsen aanwezig te zijn met een koor- en samenzangavond tot eer van onze Schepper, de God van Israël en tot zegen van Zijn volk.

Bleiswijk

Kom op 28 maart vanaf 19.45 uur naar de Dorpskerk aan de Kerkstraat 4. Hier kunt u genieten van The Martin Mans Formation onder leiding van Martin Mans en Young Ladies Choir Hadassah onder leiding van Ria van den Noort. We zingen natuurlijk ook veel samen. Jantine Kalkman speelt op trompet en Arjan Breukhoven is onze organist. De avond wordt geopend door ds. P. Wijnberger en ds. Willem J.J. Glashouwer verzorgt de meditatie.

Balk

Op vrijdag 31 maart bent u vanaf 19.45 uur van harte welkom in De Paadwizer aan de Siemen de Jongstrjitte 2. Hier zingen chr. mannenkoor Pro Rege onder leiding van Dirk Norbruis en Geke's Tiental onder leiding van Geke van der Sloot voor u. Anja Heikamp-Kommerie is onze organiste. De opening van de avond is in handen van ds. H.J. ten Cate en ook hier houdt ds. Willem J.J. Glashouwer een meditatie.

Winsum (Fr.)

Vrijdag 7 april is vanaf 19.45 uur de Anna Tsjerke aan de Spannumerdyk 5 het toneel van een feestelijke koor- en samenzangavond. Chr. regionaal mannenkoor Con Spirito onder leiding van Marnix Verkamman en gospelduo Reprise in Time uit Gauw treden hier voor u op. Balt de Vries bespeelt het orgel tijdens de samenzang. De avond wordt hier geopend door ds. W. van der Heide en de meditatie is in handen van ds. Henk Poot.

Goes

Kom op woensdag 19 april vanaf 19.15 uur naar het Calvijncollege aan Klein Frankrijk 19. Daar treden jongerenkoor Elsafan onder leiding van Flip Markwat en Jong Mannenkoor Salomo onder leiding van Peter Wildeman voor u op. Beide dirigenten bespelen tijdens deze avond ook het orgel. Ds. G.R.P. van de Wetering verzorgt de opening en ds. Kees van Velzen houdt een meditatie.

De toegang op alle avonden is gratis. Wel wordt er gecollecteerd. Op de avonden in Bleiswijk en Balk is deze voor het internationale werk van Christenen voor Israël. Op anderen avonden voor een project in Israël. In mei hopen we onder andere in Meppel en Barneveld te zingen voor Israël. Meer informatie hierover vindt u in de volgende krant.

De tekenen der tijden

Het nieuwste boek van ds. Willem J.J. Glashouwer is een opvallend klein en handzaam boekje. In het boekje analyseert de auteur 52 ontwikkelingen in deze wereld die wijzen op de spoedige terugkeer van onze Here Jezus Christus. Dit leuke en bemoedigende boekje is nu voor € 9,95 te koop in de online winkel op cvi.nl.
Prima geschikt voor uw persoonlijke Bijbelstudie, ter bespreking in uw kring of als cadeau.

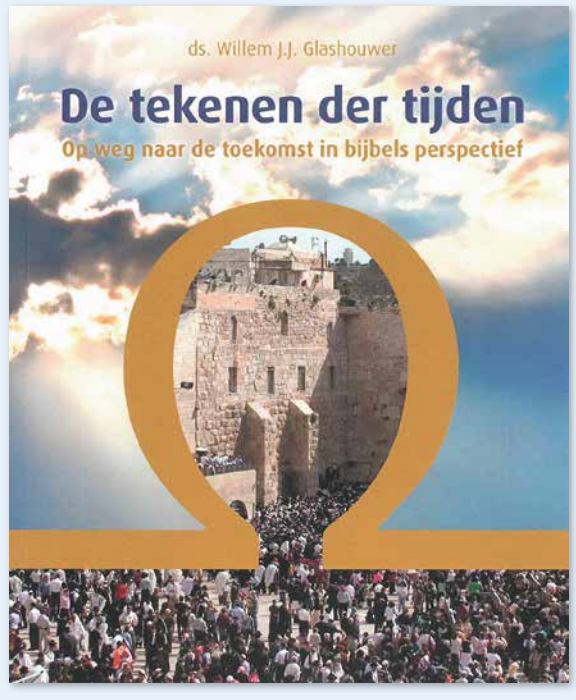

AMCHA ISRAEL

In Israel wonen nog 190.000 overlevenden van de Holocaust.

AMCHA biedt psychosociale hulp in 15 behandelcentra aan **19.500 getraumatiseerde mensen.**

Steun Vrienden van Amcha Nederland Amersfoort
IBAN: NL42 ABNA 049 06 06 210

www.amcha.nl

AMCHA

CBF VOOR KLEINE GOEDE DOELEN

ANBI

Geeft u óm Israël, geef dan voor Israël

Ook uw steun is nodig!
De V.V.I stelt zich al meer dan **35 jaar** ten doel: Israël helpen met de verpleging van alle bevolkingsgroepen, ongeacht afkomst en overtuiging.

Verpleegkundige hulp discrimineert niet....

www.verplegingvoorisrael.nl

Stichting "Verpleegkundigen voor Israël"

Giften graag op IBAN:
NL 97 INGB 0003885840
t.n.v. Penn. VVI,
Postbus 476,
3440 AL Woerden
email: adm.vvi@planet.nl

FEESTELIJKE Jeruzalemdagen

MET VEEL BIJBELSTUDIE & SAMEN-ZANG

Neem je Bijbel mee!

SPREKERS
prof. dr. Willem J. Ouweneel
ds. Willem J.J. Glashouwer

MUZIEK
Gerald Troost & band,
Holland-Koor o.l.v. Jan Quintus Zwart, Scratch-koor o.l.v. Bert Noteboom

EN VERDER
Ontmoeting en gezelligheid
verkoop van Israëlproducten

PROGRAMMA
van 13.00 tot 17.00 uur

APELDOORN
ZATERDAG 25 MAART
GEBOUW 055

HOOGEVEEN
ZATERDAG 1 APRIL
OOSTERKERK

DORDRECHT
ZATERDAG 29 APRIL
GROTE KERK

CHRISTENEN VOOR ISRAEL

TOEGANG GRATIS - MEER INFO EN PLAATSEN RESERVEREN VIA CVI.NL/JERUZALEM OF 033-2458824

Schenken en nalaten
Voor vandaag én morgen...

"Ik zal zegenen wie u zegenen"
Genesis 12:3

Denkt u erover om Israël te steunen met een gift of met uw nalatenschap? Wij informeren u graag over de mogelijkheden en over de wet- en regelgeving rondom schenkingen en nalatenschappen.

Vraag gratis en vrijblijvend onze complete brochure aan of neem contact met ons op voor een persoonlijk gesprek. We zijn dankbaar wanneer u bij de vaststelling van uw schenking of testament onze organisatie gedenkt.

Antwoordkaart

We zijn graag bereid u te informeren over schenkingen of nalatenschappen. Voor een advies of persoonlijk gesprek nodigen wij u uit om deze kaart ingevuld aan ons terug te sturen.

Uw gegevens zullen uiteraard strikt vertrouwelijk worden behandeld.

- ☐ Stuur mij de gratis brochure over schenken en nalaten
- ☐ Stuur mij een formulier voor een periodieke schenking
- ☐ Neem contact met mij op voor meer informatie of een persoonlijk gesprek

Stuur deze antwoordkaart in een gesloten envelop naar Christenen voor Israël, Antwoordnummer 616, 3860 WB Nijkerk (frankeren niet nodig).

Voorletters **Naam** dhr. / mevr.

Straat **Huisnr.**

Postcode **Plaats**

Telefoon

E-mail

Datum

CHRISTENEN VOOR ISRAEL

Foto: CvI

Jeruzalem-scratchkoor

Ben jij tussen de 15 en 30 jaar en houd je van zingen? Dan is het unieke Jeruzalem-scratchkoor van Christenen voor Israël echt iets voor jou!

Wie die uitdaging durft aan te gaan, moet zeker naar de Isreality Academy komen!
Thuis neem je de zes liederen al eens door, die onder leiding van dirigent Bert Noteboom op zaterdagochtend 29 april uitgebreid gerepeteerd worden. De uitvoering is dezelfde middag, na een gezellige lunch tijdens de Jeruzalemdag van Christenen voor Israël in de Grote Kerk van Dordrecht. Je treedt dus op voor zo'n zeshonderd mensen onder begeleiding van topmusici! We vroegen dirigent Bert wat je kunt verwachten.

Bert, wat is eigenlijk een scratchkoor?
"Een scratchkoor is een koor dat in één dag gevormd wordt, samen een aantal stukken instudeert en deze dezelfde dag nog in concertvorm uitvoert. Aanmelden is voor dit project gratis. Koorervaring is makkelijk, maar niet verplicht!"

Kun je een tipje van de sluier oplichten over de liederen die we gaan zingen?
"Ik noem nog even geen titels om het spannend te houden, maar het gaat om oude en nieuwe liederen over Jeruzalem. We zingen Nederlandse, Engelse en Hebreeuwse teksten en allemaal hebben ze uiteraard betrekking op het onderwerp van de dag: Jeruzalem!"

Waarom moeten jongeren zich aanmelden voor dit scratchkoor?
"Niemand moet zich aanmelden natuurlijk, maar je mist wel een geweldige belevenis en een feestelijke dag met een fantastische groep jongeren. Inmiddels hebben al 75 jongeren zich aangemeld en ik verwacht eigenlijk nog wel een heel aantal aanmeldingen. Kortom, een geweldig feest rondom een nog mooier thema: Jeruzalem!"

» Meedoen? Check cvi.nl/scratch voor alle info of meld je meteen aan!

TRAVEL

DOEkraine 2017

Wat een geweldige reis hebben we gemaakt in Oekraïne! We hebben tweeduizend voedselpakketten ingepakt en uitgedeeld aan eenzame Holocaustoverlevenden en arme Joodse gezinnen.

» Meer foto's vind je op isreality.nl!

Foto's: CvI

ISREALITY

Isreality Jongerenreizen 2017

YES! We gaan deze zomer weer naar Israël! Ga jij met ons mee?

We wandelen in de voetsporen van de Here Jezus, drijven op de Dode Zee, chillen in Tel Aviv en doen vrijwilligerswerk voor de armste inwoners van de stad Jeruzalem. Verder bezoek je natuurlijk de hoogtepunten van Jeruzalem, ontmoet je de bevolking van Israël en nemen we een kijkje in één van de meest omstreden gebieden ter wereld. En dat alles voor maar € 995,-! Beleef jij samen met ons en een toffe groep jongeren deze levensveranderende reis? Wees er snel bij, want vol = vol!

» Check isreality.nl/zomer voor de reisdata en het hele programma.

Foto: CvI

Arjan (26) | COLUMN

Babi Yar

Kiev, 28 september 1941. Overal in de stad worden posters verspreid. Alle Joodse inwoners moeten zich de volgende dag melden bij de verlaten vallei van Babi Yar. De geruchten verspreiden zich snel in de Joodse gemeenschap: 'We worden vast naar werkkampen gebracht'. Een dag later blijkt dat ze in een dodelijke val zijn gelokt. In groepen van dertig - ouderen, vrouwen en kinderen (de mannen vochten mee in het leger) - worden ze naar de rand van het ravijn gebracht. Daar schieten Duitse soldaten ze één voor één dood. Een kogel per Jood, een Jood per kogel. In twee dagen tijd worden zo 33.000 Joodse inwoners van Kiev vermoord. Afgelopen maand, meer dan 75 jaar later, stond ik ook bij Babi Yar en luisterde naar de indrukwekkende verhalen van een Holocaustoverlevende.

Veel mensen kennen uit de Tweede Wereldoorlog natuurlijk de gaskamers in Polen en Duitsland. Minder bekend is het feit dat van de zes miljoen Joden die in de Holocaust werden vermoord, er 1,7 miljoen (!) slachtoffers vielen in Oekraïne. De Duitse bezetter kon zonder tegenwerking zijn gang gaan en werd in veel gevallen zelfs geholpen door de Oekraïense bevolking. Nooit heeft dit land spijt laten zien van zijn misdaden tegen het Joodse volk. Toen de Israëlische president Rivlin afgelopen september bij de 75-jarige herdenking van de massaslachting bij Babi Yar zei dat we deze gruwelijke gebeurtenis niet mogen vergeten of ontkennen, stond Oekraïne op z'n kop. Hoe durfde hij dat nou te zeggen?

Mijn bezoek aan Babi Yar riep vooral veel vragen bij me op. Hoe kan het dat de mensheid zo hardleers is als het gaat om de haat tegen het Joodse volk? Vandaag zie je, ook ver buiten Oekraïne, het antisemitisme weer opkomen. We moeten onszelf steeds weer de vraag stellen: wat kan ík hier tegen doen? Dat er kwade machten bestaan kunnen we niet ontkennen. De vraag is wel wat ónze houding daar tegenover is en zal zijn.

The world is a dangerous place to live; not because of the people who are evil, but because of the people who don't do anything about it. - Albert Einstein

DRY BONES

promised lands

ONTDEK DE OUDE WERELD

OFFERTE AANVRAGEN IN 2 MINUTEN
UITGEBREIDE WEBSITE !

ISRAEL IS HOT !

Gezinsvakantie • *SPETTEREND ISRAËL !*

10-13dgn véél zien, véél zwemmen! Directe vlucht, kindvriendelijke (kibboets-)hotels en gezinsauto

Bekend van de reclame • *ISRAEL CITYBREAK!*

Herhaling wegens succes: TOPDEAL 4,5 of 6 dgn in Jeruzalem en/of Tel Aviv incl non-stop vliegreis

100% op maat • *INSPIRERENDE GROEPSREIZEN !*

Alle plekken, alle thema's, met NL-sprekende gidsen, kantoren in Jeruzalem en Tel Aviv

EL AL • *VOORJAARS SPECIAL !*

non-stop, incl. 23kg bagagevrijdom, beperkte voorraad

FLY DRIVE • *FASCINEREND ISRAËL !*

8-11-14 dgn met verblijf in leuke kibboetsen!

NETANYA • *STRANDVAKANTIES*

Schoonste strand van Israel, leuke hotels va.5 dgn all-in

COMBIREIZEN • *ISRAËL & JORDANIË*

Autoreizen op maat, met / zonder chauffeur, va.8dgn

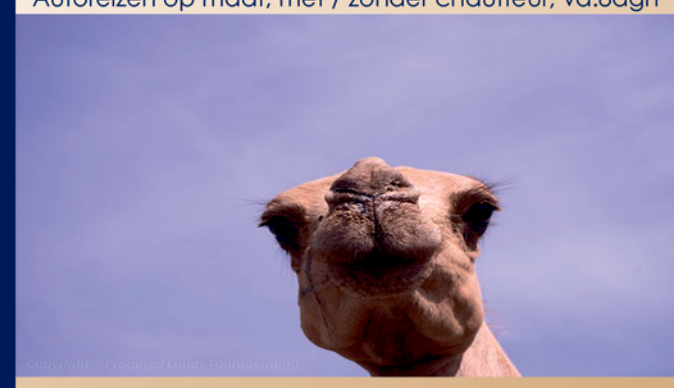

Gezocht: collega TOUROPERATING!

Kijk op www.promisedlands.nl voor vacature details

Deze reizen+meer: **www.promisedlands.nl**

20 jaar jong en gespecialiseerd

010-282 72 42

YouTube